

Liahona

Alla ensam-
stående ska
känna sig
välkomna, s 2

Sms:ar du för mycket? s 18

Hopprep och dagböcker,
s LS14

Första presidentskapet: Gordon B Hinckley,
Thomas S Monson, James E Faust

De tolv kvorum: Boyd K Packard, L Tom Perry,
Russell M Nelson, Dallin H Oaks, M Russell Ballard,
Joseph B Wirthlin, Richard G Scott, Robert D Hales,
Jeffrey R Holland, Henry B Eyring, Dieter F Uchtdorf,
David A Bednar

Chefredaktör: Jay E Jensen

Rådgivande: Gary J Coleman, Yoshihiko Kikuchi,
Gerald N Lund, W Douglas Shumway

Verkställande direktör: David L Frischknecht

Planerings- och redigeringschef: Victor D Cave

Seniorredaktör: Larry Hiller

Grafisk chef: Allan R Layborg

Redaktionschef: R Val Johnson

Biträdande redaktionschef: Jennifer L Greenwood

Medredaktörer: Ryan Carr, Adam C Olson

Biträdande redaktör: Susan Barrett

Redaktionspersonal: Christy Banz, Linda Stahle Cooper,
David A Edwards, LaRene Porter Gaunt, Carrie Kasten,
Melissa Merrill, Michael R Morris, Sally J Odekirk, Judith M
Poller, Vivian Paulsen, Richard M Romney, Jennifer Rose,
Don L Searle, Janet Thomas, Paul VanDenBerghe, Julie
Vardell, Kimberly Webb

Chefssekreterare: Monica L Dickinson

Marknadschef: Larry Hiller

Grafisk chef: M M Kawasaki

Grafikansvarig: Scott Van Kampen

Produktionschef: Jane Ann Peters

Design- och produktionspersonal: Cali R Arroyo, Collette
Nebeker Aune, Brittany Jones Beahm, Howard G Brown,
Julie Burdett, Thomas S Child, Reginald J Christensen,
Kathleen Howard, Eric P Johnsen, Denise Kirby, Randall J
Pixton

Tryckerichef: Craig K Sedgwick

Distributionschef: Randy J Benson,

Ansvarig utgivare för Kyrkorytt: Gösta Körlof

Redaktör: Eivor Hagman

Medusagatan 2A

533 38 Jönköping

Tfn/Fax 036-71 96 63

E-post: eivorhagman@hotmail.com

Översättningstjänst

Box 17558

118 91 STOCKHOLM

Besöksadress: Mariatorget 1A

Tfn 08-556 029 80, Fax 08-556 029 89

E-post: edlundcg@ldschurch.org

Prenumeration eller ändring av adress sker genom din
enhets tidskriftsombud eller direkt till distributionscentret
i Tyskland. Avgiftsfritt telefonnummer: 00800 3478 3388.
Priset för en helårsprenumeration är SEK 150:00 (inkl moms
och porto) och betalas till pg 260353-8. Skriv "Liahona".

Sänd manuskript och förfrågningar till Liahona, Room 2420,
50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3220,
USA; eller e-post till liahona@ldschurch.org.

Liahona (en term i Mormons bok som betyder "kompass"
eller "vägvisare") publiceras på albanska, armeniska,
bislama, bulgariska, cebuano, danska, engelska, estniska,
fijianska, finska, franska, grekiska, haitianska, hindi, holländ-
ska, indonesiska, isländska, italienska, japanska, kambod-
janska, kinesiska, kiribat, koreanska, kroatiska, lettiska,
litauiska, malagassiska, marshallesiska, mongoliska, norska,
polska, portugisiska, rumänska, ryska, samoanska, singale-
siska, slovenska, spanska, svenska, tagalog, tahitiska, tamil,
telugu, thailändska, tjekiska, tonganska, tyska, ukrainska,
ungerska, urdu och vietnamesiska. (Hur ofta den utkommer
varierar för olika språk.)

© 2007 Intellectual Reserve, Inc. Med ensamrätt.

Tryckt i Förenta staterna.

Text och visuellt material i Liahona får kopieras för tillfälligt
bruk, som inte är kommersiellt, i kyrkan eller hemmet. Visuellt
material får inte kopieras om restriktioner för detta anges intill
konstverket. Copyrightfrågor bör ställas till Intellectual Property
Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150,
USA; e-post: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

Liahona finns på Internet på många språk på www.lds.org.
För engelska, klicka på "Gospel Library", för andra språk,
klicka på "Languages".

For Readers in the United States and Canada:

August 2007 Vol. 131 No. 8. LIAHONA (USPS 311-480)

Swedish (ISSN 1522-9246) is published monthly by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East
North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription
price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable
taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah.
Sixty days' notice required for change of address. Include
address label from a recent issue; old and new address
must be included. Send USA and Canadian subscriptions to
Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription
help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa,
MasterCard, American Express) may be taken by phone.
(Canada Poste Information: Publication Agreement
#40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake
Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368,
Salt Lake City, UT 84126-0368.

LIAHONA, AUGUSTI 2007

FÖR VUXNA

- 2 Budskap från första presidentskapet:
Alla ensamstående ska känna sig välkomna
President James E Faust
- 7 Det började med en broschyr
Don L Searle
- 12 Den kristna lärans rot *Thomas B Griffith*
- 25 Besökslärarnas budskap: Bli ett redskap i
Guds händer genom att förbereda dig för
och dyrka Gud i templet
- 26 Ta er över trösklarna och bli likvärdiga
kompanjoner *Bruce C Hafen och
Marie K Hafen*
- 38 Hur man blir en duktig medlemsmissionär
R Val Johnson
- 44 Sista dagars heliga berättar
Vår tempelvigsel var värd alla
ansträngningar *Geovanny Medina*
Min sista chans *Luis Mella*
Förenade genom bön
Daniel Openshaw
- 48 Brev till redaktionen

12 Den kristna lärans rot

7 Det började med en broschyr

PÅ OMSLAGET

Foto Matthew Reier, bilden är arrangerad.

LILLA STJÄRNAN, OMSLAGET

Illustration Jim Madsen.

FÖRSLAG TILL FAMILJENS HEMAFTON

*Dessa förslag kan användas
i din undervisning både
i klassrummet och
hemma.*

*"Den kristna lärans
rot", s 12: Visa eller rita
en blomma. Kan en
blomma överleva och*

*växa utan rötter? Hur kan vi ge
näring åt vårt vittnesbörd liksom
rötterna till denna blomma? Läs
förslagen i artikeln och diskutera
hur ni kan tillämpa dem i ert liv.
Följ upp under nästa hemafton.*

"Låt inte sms ta över", s 18:

I början av lektionen, försök att
föra ett samtal genom att bara
skriva. Diskutera svårighe-
terna med att bara använda
skriftlig kommunikation.
Identifiera några pro-
blem som nämns i arti-
keln med att skriva för hand. Hur
kan man sms:a på lämpligt sätt?
Planera hur familjen kan använda det
här redskapet utan att det tar över.

*"Hur man blir en duktig
medlemsmissionär", s 38: Ge*

18 Låt inte sms ta över

35 Lära sig att hoppas

FÖR UNGDOMAR

- 17 Affisch: När rätt budskap fram?
- 18 Låt inte sms ta över *Russell och Brad Wilcox*
- 22 Bara lite våld? *Anonym*
- 32 Frågor och svar: Hur håller jag sabbatsdagen helig?
Jag har koncentrerat mig på sådant som jag inte kan göra. Hur gör jag den till en dag att se fram emot i stället för en dag när jag inte kan göra något roligt?
- 35 Lära sig att hoppas *Mariama Kallon*

Medan du letar efter den italienska VDR-ringen som är gömd i detta nummer, fundera då över någonting som du kan göra för att ta emot maningar från den Helige Anden.

familjemedlemmarna i uppgift att återge olika berättelser i artikeln. Gör en lista över vänner som du kan berätta om evangeliet för. Använd tankar från denna artikel och gör ett rollspel av dem som du tycker är mest effektiva. Välj ett datum då ni ska genomföra dem.

“Följa en profet”, s LS2: Gör ett litet inbjudningskort till varje familjemedlem där du bjuder in dem att vara med om en speciell hemafton. Använd dig bland annat av sånger,

böner och en lektion om president Gordon B Hinckleys budskap under den hemaftonen. Bestäm er som familj för att följa profeten genom att hålla meningsfulla hemaftnar varje vecka.

“En varnande röst”, s LS10: När du läser upp Tads berättelse, be då familjemedlemmarna att vara uppmärksamma på vad det var som fick honom att känna att något var fel. Utväxla idéer för att hjälpa familjen att undvika liknande situationer.

LILLA STJÄRNAN: FÖR BARN

- LS2 Kom lyssna till en profets röst: Följa en profet *Gordon B Hinckley*
- LS4 Samlingsstunden: Lyssna till den stilla, milda rösten *Elizabeth Ricks*
- LS6 Från president Spencer W Kimballs liv: Vara en ledare
- LS8 Färgläggningssidan
- LS9 Särskilt vittne: Vad bör jag tänka på när jag tar sakramentet? *Jeffrey R Holland*
- LS10 En varnande röst *Terry Reed*
- LS13 Roliga sidan: Hjältar i skrifterna *Arie Van De Graaff*
- LS14 Nya vänner: Hoppa hopprep och skriva dagbok — Nicole Antúnez från Santiago i Chile *Adam C Olson*

LS14 Hoppa hopprep och skriva dagbok

ÄMNEN I DETTA NUMMER

LS = <i>Lilla stjärnan</i>	Ledarskap, LS6
Besöksundervisning, 25	Medievåld, 22
Bön, 46	Medlemsmissionärer, 7, 38
Dagböcker, LS14	Omvändelse, 7, 35
Enighet, 46	Pornografi, LS10
Ensamstående, 2	<i>Predika mitt evangelium</i> , 38
Familjen, 2, 7, 26, 35	Primärföreningen, LS4
Familjens hemafton, 1, LS2	Sabbatsdagen, 32
Försoningen, 12	Sakramentet, 12, LS9
Helige Anden, den, 22, LS4, LS8, LS10	Sms, 17, 18
Hemundervisning, 6	Ständiga utbildningsfonden, 45
Hjälpföreningen, 25	Tempelförbund, 25, 44
Hopp, 35	Tjänande, 2
Humanitärhjälp, 35	Tro, 44
Jesus Kristus, 12	Utmaningar, 35, 44
Kimball, Spencer W, LS6, LS14	<i>Vägledning för de unga</i> , 22
Kommunikation, 17, 18	Vänskap, 2
Kärlek, 26	Äktenskap, 26, 44

Alla ensamstående ska känna sig välkomna

PRESIDENT JAMES E FAUST

andre rådgivare i första presidentskapet

Min önskan med detta budskap är att erbjuda möjligheter till utveckling och lycka för alla medlemmar, både gifter och ensamstående. För att ha kontroll över ditt liv, ha framgång oavsett om du är gift eller inte, rekommenderar jag att du lär känna din Fader i himlen.

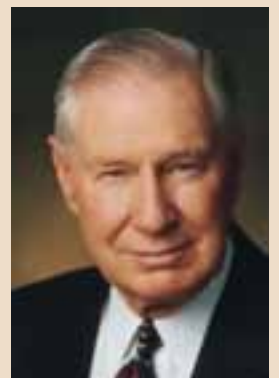
Du gör detta bäst genom bön, studier och genom att hålla buden. Kom alltid ihåg att han älskar dig och att han ger dig vägledning och stöd om du inbjuder honom i ditt liv. Inkludera honom i ditt beslutsfattande. Inkludera honom när du bedömer ditt personliga värde. Be till honom när du känner dig nedslagen, ty jag vittnar om att han hör våra rop på hjälp. I sitt insiktsfulla tal om bön observerade profeten Zenos: "Du bönhörde mig för mina lidandens och min uppriktighets skull." (Alma 33:11)

Vi blir djupt berörda och allvarsamma när vi hör hur det går en röd tråd genom många av våra ensamstående medlemmars yttranden. För en del är ensamhet och modfällighet deras mest ständiga följeslagare. En framstående själ, som har en god biskop, en god hemlärare, ett bra arbete och befann sig i bekväma omständigheter sade: "Jag behöver

inte mer att göra, jag behöver bara någon att göra det med." Detta är allvarligt, eftersom minst en tredjedel av kyrkans vuxna medlemmar är ensamstående.

Utan att förringa den ensamhetens smärta som en del ensamstående känner erbjöd president Gordon B Hinckley något av ett motgift med följande råd: "Jag tror att för de flesta av oss är bästa medicinen mot ensamhet att arbeta och att tjäna andra. Jag förringar inte era problem, men jag tvekar inte att säga att det finns många andra vars problem är mycket allvarligare än era. Försök hjälpa dem, uppmuntra dem. Det finns så många pojkar och flickor som misslyckas i skolan för att de får för lite uppmärksamhet och uppmuntran. Det finns så många äldre personer som lever i misär och ensamhet och fruktan som genom ett enkelt samtal skulle kunna få lite hopp och glädje."¹

Tänk på att vi alla har varit ensamstående, är nu ensamstående, eller kan någon gång i framtiden bli ensamstående. Att vara ensamstående i kyrkan är alltså inte något ovanligt. Att vara gift för också med sig utmaningar och ansvar. Kanske du har hört talas om den unga bruden som sade: "När jag gifter mig blir det en ände på mina problem." Hennes kloka mor svarade: "Ja, min kära, men vilken ände?"

Vår himmelske Fader, som känner dig bäst av alla, vet vilka talanger och starka sidor du har, liksom dina svagheter. Han har placerat dig här på jorden vid denna tidpunkt för att du ska utveckla och förfina dessa egenskaper. Jag lovar att han hjälper dig.

Mäta våra framsteg

Det hjälper inte att bli så besatt av önskan att bli gift att vi går miste om välsignelser och möjligheter till utveckling medan vi är ensamstående. Jag tror också att det är till hjälp att sätta mål, för utan målsättningar kan vi inte mäta våra framsteg. Men bli inte frustrerad om du inte kan se några tydliga framsteg. En del saker kan inte mätas. Om du strävar efter det allra bästa — om du gör ditt bästa dag efter dag med klokast möjliga användning av din tid och energi för att uppnå realistiska mål — är du framgångsrik oavsett om du är gift eller ensamstående.

På tal om ensamstående medlemmar sade president Harold B Lee (1899–1973) vid ett tillfälle: "I era led finns några av kyrkans bästa medlemmar — de är trofasta,

tappra och strävar efter att leva efter Herrens bud för att hjälpa till att bygga upp riket på jorden och att tjäna sina medmänniskor."² Alltför ofta är vi tanklösa och okänsliga för hur dessa utvalda själar ibland

oss känner sig. En välmenande prästadömsledare som var bekymrad över en av dessa utvalda ensamstående kvinnor vars hjärta värkte efter kamratskap och ett mera fullödigt liv, frågade: "Varför skaffar du dig inte en make?" Hon svarade skämtsamt: "Det skulle jag verkligen tycka om, men de växer inte på träd."

Även om många ensamstående vuxna medlemmar har god hand om livet och dess problem så behöver de fortfarande kärleksfull uppmärksamhet från kyrkan och dess medlemmar för att få bekräftelse på att de duger till och att Gud älskar dem var och en. Kyrkans lämpliga och rättmätiga inriktning på hemmet och familjen får ofta ensamstående medlemmar som inte har vare sig livskamrat eller barn att känna sig utanför.

En skriver: "Många medlemmar i kyrkan behandlar en fränskild kvinna som om hon hade spetälska. Jag har bott i en viss församling i Salt Lake City i flera år där de hade fester för änkor och änkemän varje år vid jultiden. Jag blev aldrig inbjuden. Jag har alltid levt ett gott liv och tror att Frälsaren skulle ha bjudit mig. Jag känner en del som har varit med om både död och skilsmässa och de säger att skilsmässa är värre än döden."

En annan skriver: "Tro mig, i och med kyrkans betoning på familjer och barn är vi redan grundligt medvetna om att vi är 'kufar'. Det har varit ett verkligt nöje att bli accepterad

som en normal person." Ingen bör känna sig isolerad för att han eller hon är ensamstående. Vi vill att alla ska känna att de tillhör kyrkan på det sätt som Paulus beskriver till efesierna: "Ni är inte längre gäster och främlingar utan medborgare tillsammans med de heliga och tillhör Guds familj." (Se Ef 2:19.) Vi tillhör inte bara Herrens kyrka utan också varandra.

Hela samhället, däribland ensamstående vuxna medlemmar, har ett gemensamt intresse av fäder och mödrar och familjer. För några år sedan sade president Boyd K Packer, verkställande president för de tolv apostlarnas kvorum, till kyrkans ensamstående medlemmar: "Vi talar en hel del om familjer. Ibland vill du bittert konstatera: 'Allt

President Harold B Lee sade en gång: "Lycka beror inte på vad som händer runt omkring dig, utan på vad som händer inom dig. Den mäts genom den anda med vilken du möter problemen i livet."

detta prat om familjer, men jag har ingen familj, och ...' stanna där! Lägg inte till de andra orden. 'Jag önskar att de slutade tala så mycket om familjer.' Ni gör bäst i att be om att vi fortsätter att tala om familjer, om fäder och mödrar och barn och hemaftnar, tempeläktenskap och kamratskap och allt det övriga, eftersom allt detta kommer att bli ert. Om vi slutar att tala om det, då kommer ni, liksom alla andra, att vara förlorarna."³ Jag delar denna åsikt. Allt eftersom kommer allt detta att bli ert.

Att söka upp de behövande

Vi erinrar oss alla liknelsen om den gode herden som lämnade de övriga och gav sig iväg för att leta efter ett enda får som hade gått vilse. (Se Luk 15:3–6.) En del av våra medlemmar som är ensamstående går vilse om vi inte sträcker oss ut till dem. Att söka upp den som behöver vår hjälp innebär så mycket.

Vad kan vi göra som enskilda för att hjälpa de ensamstående? Ett sätt är att sträva efter att ta hand om dem bättre. När vi ser någon sitta

för sig själv på ett möte i kyrkan kan vi antingen gå dit och sätta oss hos honom eller henne eller inbjuda honom eller henne att sitta tillsammans med oss. Vi kan alla räkna ut en vänskaplig hand. Faktum är att vi gör klokt i att minnas rådet från president Hinckley om nyomvända och tillämpa det på dem som är ensamma: de behöver en vän, en kallelse och näring genom Guds goda ord. Jag tror att vi kan lägga till ytterligare en sak till denna lista — en god hemlärare. Flitiga hemlärare kan skraddarsy hemlärarybudskap till ensamstående medlemmars behov. De kan också bidra med vänskap, uppmuntran, en känsla av att vara accepterad, och, särskilt för ensamstående systrar, möjlighet till prästdömsvälsignelser.

Det är lätt att sätta en stämpel på den som är ensamstående och därefter inte kunna se bakom denna stämpel. Ensamstående är människor och vill bli behandlade som sådana. Alla är inte ensamstående av eget val. Låt oss, som psalmisten säger, vara "de faderlösas fader" och minnas att "Gud ... ger de ensamma ett

Här är några riktlinjer för kyrkans ledare: "Ensamstående medlemmar bör erbjudas stavs- och församlingsaktiviteter som brasaftnar, danser, körsång, förberedande prästdömsseminarium, förberedande tempelseminarium, tempelbesök, kulturevenemang och sport."

hem". (Ps 68:6–7) Vi tillhör alla Guds familj och vi kommer en dag att återvända till honom, till de boningar som han har förberett åt alla sina barn.

Hur ledare kan hjälpa till

Här är några riktlinjer för kyrkans ledare: "Biskopsrådet [eller grenspresidentskapet] kan organisera en eller flera hemaftonsgrupper för ensamstående medlemmar som inte har hemmaboende barn och inte bor hos sina föräldrar."⁴ Dessutom kan "ensamstående medlemmar ... erbjudas stavs- och församlingsaktiviteter som brasaftnar, danser, körsång, förberedande prästadömsseminarium, förberedande tempelseminarium, tempelbesök, kultur-evenemang och sport."⁵

Kyrkans ledare bör regelbundet fundera över ensamstående medlemmars behov under ledarskapsmöten och engagera dem i meningsfulla kallelser, uppgifter och aktiviteter. Kvorums- och hjälpföreningsledare bör vara lyhörda för ensamstående medlemmars behov, särskilt när det i lektionerna tas upp sådana ämnen som äktenskap och barn. Ensamstående medlemmar behöver bli ihågkomna och få näring.

Var lycklig nu

Att vara ensamstående innebär inte att man behöver vänta med att vara lycklig. Som president Harold B Lee (1899–1973) en gång sade: "Lycka beror inte på vad som händer runt omkring dig, utan på vad som händer inom dig. Den mäts genom den anda med vilken du möter problemen i livet."⁶

Jag vill påminna dig om att många som är ensamstående ger mycken välbehövlig styrka till familjemedlemmar och andra, och bidrar med stöd, erkännande och kärlek till släktingar och bröder och systrar. Sålunda kan ensamstående på sätt och vis utöva ett visst slags föräldraskap. När de gör det kan de ha stort inflytande eftersom de ofta kan säga sådant som föräldrar inte kan säga till sina egna barn.

Slutligen är mitt råd till de av er som är ensamstående att ofta be eftersom vår himmelske Fader, som känner dig bäst av alla, vet vilka talanger och starka sidor du har,

liksom dina svagheter. Han har placerat dig här på jorden vid denna tidpunkt för att du ska utveckla och förfina dessa egenskaper. Jag lovar att han hjälper dig. Han är medveten om dina behov och så småningom kommer du att få erfara dessa utlovade välsignelser om kamratskap. ■

SLUTNOTER

1. Se "Ett samtal med ensamstående vuxna", *Liabona*, nov 1997, s 20.
2. *Strengthening the Home* (broschyr, 1973), s 8; se också *Kyrkans presidents lärdomar: Harold B Lee*, s 114.
3. GUF-konferens för melkisedekska prästadömet, jun 1973; citerad i James E Faust, "Happiness Is Having a Father Who Cares", *Ensign*, jan 1974, s 23.
4. *Kyrkans instruktionshandbok, bok 1: Stavspreidentskap och biskopsråd* (2006), s 127–128.
5. *Kyrkans instruktionshandbok, bok 1*, s 128.
6. "A Sure Trumpet Sound: Quotations from President Lee", *Ensign*, feb 1974, s 78.

FÖRSLAG TILL HEMLÄRARE

Efter att ha studerat budskapet under bön kan ni dela med er av det på ett sätt som uppmuntrar dem ni undervisar att delta. Här följer några exempel:

1. Diskutera president Fausts uppmaning att söka upp de behövande. Uppmana familjen att göra ett besök hos en ensamstående medlem eller icke-medlem. Låt familjen ge andra förslag på hur de kan hjälpa den personen att känna sig mer välkommen och uppskattad. Uppmuntra dem att tillbringa tid med att lära känna honom eller henne bättre.

2. Inled lektionen med en diskussion eller en lek. Under aktiviteten låter du någon lämna rummet under några minuter. Kalla tillbaka personen innan du skickar ut en annan. När alla har varit ute ur rummet kan ni diskutera hur det kändes att vara ensam. Förklara att "vi alla har varit ensamstående, är nu ensamstående, eller kan någon gång i framtiden bli ensamstående". Diskutera hur var och en av oss kan skapa ett lyckligt och meningsfullt liv oavsett våra omständigheter.

3. Ta med en linjal eller ett måttband. Visa den eller det medan du återger olika råd från avsnittet "Mäta våra framsteg". Diskutera hur vi bör mäta vårt liv. Vittna om att vi kan lyckas om vi strävar efter att göra vårt bästa.

Det började med en broschyr

En ung posttjänsteman i Korea fann de svar han hade sökt efter, men skulle hans familj lyssna?

DON L SEARLE
Kyrkans tidningar

En dag sommaren 1969 överlämnade en ung missionär i Chuncheon, republiken Korea, en broschyr om livets mening till den man på postkontoret som distribuerade den

utländska posten.

Den unge äldsten hade troligen ingen aning om vilken kedja av omvändelser som han hade påbörjat.

Det hade inte heller den posttjänsteman som tog emot broschyren. Cho Joong Hyun visste inte varför hans arbete i statsförvaltningen hade fört honom så långt bort från hans hem i Suncheon, i närheten av den koreanska halvöns södra spets. Det var först senare som han kom till insikt om att han behövde vara på denna plats vid denna tidpunkt för att få broschyren.

Denna obetydliga händelse skulle leda till hela hans familjs omvändelse, liksom många andras som

Ovan: Cho Joong Hyun, den förste i familjen Cho att bli medlem i kyrkan, och hans hustru Lee Hyun Ab. Han verkar för närvarande som grenspresident i sin hemstad Suncheon. Motsatta sidan: Medlemmar av familjen Cho, med makar och barn, har samlats för ett familjefoto i början av 1990-talet.

de senare skulle påverka. Men dessa omvändelser skulle inte vara lättvindiga. "Det tog mer än 20 år att få hela min familj döpt", säger han. Genom hans ansträngningar har hans föräldrar och hans bröder och systrar och deras makar och barn kommit att åtnjuta evangeliets välsignelser.

Cho Joong Hyuns egen omvändelse var besvärlig. Den broschyr som han fick av missionären var "mycket bra", säger han, eftersom den gav svar på frågan om livets mening vilket han aldrig hade kunnat finna i den kristna kyrka som han tidigare varit med i. Ändå trodde han inte att en okänd amerikansk kyrka kunde tas på allvar, så han slängde ner broschyren i en byrålåda och glömde bort den under en tid.

Han tänkte inte på den igen förrän tidigt en morgon, när han efter ännu en kväll med alkohol och biljard bland vännerna låg och tänkte på att han borde förändra sitt liv. Då kom han ihåg broschyren som gav honom svar.

Första söndagen han besökte ett möte i kyrkan blev han inte imponerad. Den hyrda byggnaden var liten och de som hade samlats till Söndagsskolan, erinrar han sig, var missionärerna, deras kock, en mormor och två barn, och ett par studenter.

Men svaren som gavs i broschyren, tillsammans med de unga äldsternas ödmjukhet och vittnesbörd, fick honom att fortsätta samtala med missionärerna, även om han aktade sig för deras kyrka. Han minns att han argumenterade med dem om religion. När de citerade skriftställen från Mormons bok tänkte han för sig själv: "De här pojkarna är verkligen bra på att hitta på. Det låter som Bibeln." De gav honom en Mormons bok med Moroni 10:3–5 textat för hand längst fram, med löftet om att läsaren skulle få veta att boken är sann

genom den Helige Anden. Eftersom Cho Joong Hyun kom ihåg berättelsen om Joseph Smith begav han sig till sin favoritplats i bergen för att uppsända sin privata bön. Men han fick inget omedelbart svar.

"De är sanna"

När han sedan en dag satt i ett bibliotek och läste Mormons bok och Läran och förbunden hörde han tydligt en röst säga till honom: "De är sanna, och de är mina." Han tittade sig omkring för att se om någon annan hade hört rösten. Tårar strömmade nedför hans ansikte då han insåg att budskapet endast var avsett för honom.

Efter att ha blivit döpt och konfirmerad 1969 förändrades världen för Joong Hyun. Människor och ting som tidigare hade verkat obehagliga var inte längre det. Han såg skönhet omkring sig, även om ingenting var annorlunda. Han tillbringade tid med att gå från dörr till dörr med missionärerna och bära sitt vittnesbörd.

Han behövde lägga sitt missionsarbete åt sidan för en tid medan han verkade i det militära under Vietnamkriget. Men han började försöka sprida evangeliet igen när han hade återvänt hem till Suncheon i mitten av 1970-talet.

Det fanns inga andra medlemmar i kyrkan i staden. Ett sätt han försökte förändra detta på var genom att ge exemplar av Mormons bok till människor han träffade. "Jag tänkte att jag behövde dela med mig av denna sanna

och dyrbara bok”, säger han. Det hände dock inte så mycket till följd av detta. Det största inflytande som missionär skulle han ha på sina egna bröder och systrar.

Hans yngsta syster Cho Sungja (koreanska kvinnor behåller sitt familjenamn efter vigseln) minns att hennes bror först helt enkelt höll hemaftnar med sina bröder och systrar och undervisade dem om evangeliets principer. Men slutligen presenterade han dem för missionärerna.

Hans yngsta syster tog snabbt emot evangeliet. Hon kände den Helige Anden vittna för henne att Joseph Smiths första syn var sann. Medlemmar från en annan tro hade visat henne ett skriftställe i Uppenbarelseboken som enligt dem varnade för att lägga ord till denna bok. (Se Upp 22:18–19.) Men när hon en dag öppnade Mormons bok för att läsa i 2 Nephi 29 berättade några av verserna i detta kapitel för henne om behovet av ytterligare uppenbarelse (se v 11–14), och återigen

kände hon Anden vittna om att den var sann.

Hennes far var emot att hon skulle bli medlem i kyrkan, men slutligen, som svar på hennes böner, gav han sitt samtycke. Hon döptes och konfirmerades 1976, vid 16 års ålder.

Deras betrodde vägvisare

Liksom sin banbrytande äldre bror Joong Hyun ville Sungja berätta om det evangelium som hon hade funnit. Hon berättade gärna om det för vänner i skolan och slutligen blev fem av dem också döpta och konfirmerade.

Sungjas näst äldste bror Cho Yong Hyun hade lyssnat till missionärerna tillsammans med sina syskon. Deras föräldrar hade mycket att göra med att driva familjens restaurang, och Joong Hyun, den andre sonen, fick ofta i uppgift att hand om sina yngre bröder och systrar. Hans syskon lärde sig alla att älska honom och förlita sig på hans omdöme. ”Jag respekterade verkligen min äldre bror, så när han först presenterade

Ovan: Cho Sungja, den andre i familjen Cho att bli medlem i kyrkan, efter sin äldre bror. Motsatta sidan: Cho Yong Hyun, den tredje i familjen att bli medlem i kyrkan, tillsammans med sin bustru Lee Eun Sook, deras äldsta dotter Hye In (sittande på golvet) och Cho Gil Ja tillsammans med sin make Sin Ho Pil.

evangeliet för mig kunde jag acceptera det”, säger Yong Hyun.

Men Yong Hyuns omvändelse var inte helt och hållet byggd på hans brors vittnesbörd, han fick sitt eget starka vittnesbörd om sanningen, och när han väl var medlem tjänade han hängivet och trofast.

Medan han fortfarande var elev i college fick denna hängivenhet honom att vilja verka som missionär — ett val som hans far motsatte sig. Men Yong Hyun vann sin fars samtyckte genom att lova att bli en bättre elev när han återvände, och han höll detta löfte.

Far och son skulle råka i konflikt några år senare när Yong Hyun blev erbjuden ett arbete inom kyrkans utbildningsverksamhet. Han utförde ett gott arbete i ett oljeraffinaderi vid denna tidpunkt, men han acceptera uppdraget inom kyrkan och har verkat som KUV:s chef i Gwangju-området i södra Korea sedan 1986. Hans far motsatte sig förändringen eftersom han ansåg det oklokt av hans son att lämna en god position inom en ansedd firma för att arbeta för en relativt okänd kyrka som hade sin början i Amerika. Hans far sade senare att han grät bittert över Yong Hyuns beslut och det var nära att han försköt honom. Lyckligtvis överbryggades klyftan.

Samtliga av Chos bröder och systrar säger att deras far var den som hårdast motsatte sig deras studier och efterlevnad av evangeliet. Han kunde vara fordrande, och i sin traditionella roll som familjens överhuvud, förvänta sig lydnad.

Tjänande var svaret

Men några av syskonen hade också egna reservationer inför kyrkan. Den andra dottern, Cho Gil Ja, hade tvivel som delvis kretsade kring varför hennes äldre bror blev

ombedd att utföra så mycket tjänande för sin kyrka utan att bli betald, som präster blev i andra kyrkor. Hon gick på träffar, gifte sig och uppfostrade sina egna små barn innan hon slutligen gav efter för sin brors önskan att lyssna till missionärerna.

När de bad henne att läsa Mormons bok blev hon uppslukad av läsningen och avslutade boken på tre dagar. Hon hörsammande Moronis uppmaning att be om dess lärdomar och fick en stark bekräftelse på att de är sanna. Hon säger om denna tidpunkt: ”Det kändes som om det måste finnas någonting som jag kunde göra för Gud.” Det intryck hon fick som svar på denna önskan var att hon också skulle bli medlem i kyrkan och tjäna.

Gil Ja hade lärt sig tjäna genom exempel. Hennes mor levde alltid enligt denna princip. Hon betjänade kyrkans medlemmar också innan hon själv blev medlem.

Hon hade börjat älska kyrkans medlemmar och de kvinnliga missionärer som ville undervisa henne. Men det var svårt för henne att överge sin traditionella religion. I sin garderob hade hon en liten staty på Buddha som hon dagligen bad till. Vändpunkten i hennes omvändelse kom när hon hade drömt att hon bad till sin Buddha, att tårar hade börjat rinna från dess målade ögon och att den långsamt vände ryggen mot henne. Hon förstod att drömmen innebar att det var dags för henne att följa en ny religiös stig.

Tre år efter hennes dop och konfirmation gick slutligen maken — den ende i familjen som fortfarande var utanför kyrkan — med på att lyssna till evangeliet och blev omvänd. När han blivit medlem i kyrkan förändrades han helt, säger hans barn. Han blev behagligare, vänligare och mer tolerant.

En enad familj

Ungefär 26 år efter Cho Joong Hyuns dop var slutligen alla i familjen medlemmar i kyrkan. Det var en höjdpunkt för barnen när deras mor och far beseglades i templet i Söul. Ett rörande ögonblick för hela familjen ägde rum vid en senare sammankomst då barnen Cho sjöng för sin far den vaggsång som han sjungit för dem när de var små.

Deras mor verkade trofast i kyrkan fram till slutet av sitt liv. Till och med på sjukhuset, då hon led av magcancer, var hon en missionär för den unga kvinnan i sängen bredvid genom att berätta om evangeliet för henne.

Hennes söner och döttrar för vidare traditionen att tjäna. Det finns två president Cho i familjen. Yong Hyun, KUV:s utbildningschef, har under årens lopp verkat i många olika ledarskapskallelsor inom prästadömet och är för närvarande president för staven i Gwangju. Cho Joong Hyun, som förde in sin familj i kyrkan, har också verkat i många olika

ledarskapsroller i Suncheon, bland annat som distriktspresident. För närvarande är han president för Suncheons gren. Cho Gil Ja har verkat i mer än 16 år som president för Hjälpföreningen i församlingen och staven. Andra bröder och systrar i familjen är också aktiva inom sina respektive områden, och alla är gifta med aktiva medlemmar.

Sju av Chos barn och barnbarn har ännu så länge verkat som missionärer, och andra förbereder sig för att tjäna. Ett flertal av barnen och barnbarnen har gift sig med återvända missionärer. Nu växer den fjärde generationen av familjen Cho upp i kyrkan. De har inte undslupit det svåra i livet, men välsignelser har kommit genom deras lydnad.

Den missionär som överlämnade broschyren till en ung posttjänsteman för nästan fyra decennier sedan kunde inte veta vad som skulle växa upp ur det lilla frö som han planterade. Men skörden har varit ymnig — och det är kanske bara början. ■

Den kristna lärans rot

THOMAS B GRIFFITH

President Gordon B Hinckley har lärt att vi måste bli bättre på att inpränta evangeliet i vårt eget hjärta och i deras hjärtan som vi älskar och tjänar. Jag tror att ett sätt att tillmötesgå president Hinckleys utmaning är att inrikta sig på Jesu Kristi försoning.

För några år sedan talade president Boyd K Packer, tillförordnad president för de tolv apostlarnas kvorum, om den barmhärtighet som medlaren Jesus Kristus erbjöd: "Detta är själva roten i den kristna läran. Du må veta hur mycket som helst om den kristna lärans förgreningar därifrån, men om du endast känner till dess

grenar, och dess grenar inte har något samröre med roten, finns det varken liv, innehåll eller återlösning i dem."¹

Jag vill ge tre förslag på hur vi kan förbinda oss med denna rot och, under tiden, föra in evangeliet i vårt eget hjärta och i deras hjärtan som vi betjänar.

EN OCH EN AV WALTER BANE MED TILSTÄND
AV MUSEUM OF CHURCH HISTORY AND ART

Ta del av sinnebilderna för hans lidande

I tempelrekommendationsintervjun får vi frågan: "Har du ett vittnesbörd om Kristi försoning och om hans mission som Frälsare och Återlösare?" Från min erfarenhet som biskop och stavspresident är jag glad att meddela att jag aldrig hört någon besvara denna fråga med något annat än ett ja. Ändå har jag länge misstänkt att vi inte helt förstår innebörden av frågan. Jag tycker att

det är betydelsefullt att bland de många roller Kristus har så blir vi endast tillfrågade om hans roll som Frälsare och Återlösare.

ATT ALLTID MINNAS HONOM

"Det är den sårade Kristus som är vår själs ledare — han som fortfarande bär offrets märken, såren av kärlek, ödmjukhet och förlåtelse.

Dessa sår är de han inbjuder unga och gamla, då och nu, att komma fram och se och känna. (Se 3 Nephi 11:15, 18:25.) Då minns vi med Jesaja att det var för var och en av oss som vår Mästare var "föraktad och övergiven ... en smärtornas man och förtrogen med lidande". (Jes 53:3) Allt detta kan vi minnas när vi inbjuds av en knäböjande ung präst att alltid minnas Kristus."

Äldste Jeffrey R Holland i de tolv apostlarnas kvorum, "Gör detta till minne av mig", Nordstjärnan, jan 1996, s 69.

B rödet och vattnet är slående symboler som är avsedda att frammana en djup känsla av tacksambet och vördnad i oss för Frälsaren.

Det måste finnas någonting med dessa roller som är särskilt viktiga för templet — en plats där han binder oss till sig själv genom förbund.

Som stavsresident oroade jag mig för om stavens medlemmar hade "ett vittnesbörd om Kristi försoning och om hans mission som Frälsare och Återlösare". Jag hade en känsla av att de flesta av dem älskade Kristus — vilket inte var någon liten sak — men jag oroade mig för att inte tillräckligt många av dem upplevde honom som sin Frälsare (någon som hade räddat dem) eller som sin Återlösare

(någon som hade friköpt dem). Medan jag en dag funderade över detta läste jag i 3 Nephi 11 och observerade något som jag inte lagt märke till förut.

De människor som vi läser om i detta kapitel är den rättfärdiga återstoden, de som gett akt på profeternas varningar. De var förberedda att möta Herren. När den uppståndne Herren uppenbarade sig för dem "uträckte han sin hand" och visade sitt sår — symbolen och beviset på hans uppståndelse. Därefter "talade [han] till folket och sade: Se, jag är Jesus Kristus, om vilken profeterna vittnade, att han skulle komma till världen." (3 Nephi 11:9–10)

Därefter sade han: "Se, jag är världens ljus och liv. Jag har druckit av den bittra kalken, vilken Fadern har givit mig, och jag har förhärligat Fadern genom att påtaga mig världens synder, varigenom jag har underkastat mig Faderns vilja i allt från begynnelsen." (3 Nephi 11:11)

Det var hans budskap. Han är den smorde, den som profeterna hade vittnat om. Han är Skaparen. Han led för oss.

Lägg märke till människornas reaktion: "När Jesus hade sagt dessa ord, föll mängden ner på jorden, ty de kommo ihåg, att det hade blivit förutsagt ibland dem, att Kristus skulle visa sig för dem." (3 Nephi 11:12)

Vad som följde är för mig den heligaste delen av denna upplevelse. Jesus befälde dem att komma fram en och en och göra något svårt: "Stån upp och kommen hit till mig, på det I kunnen sticka edra händer i min sida och känna märkena efter spikarna i mina händer och i mina fötter, så att I mån kunna veta, att jag är Israels Gud och hela jordens Gud, som har blivit dödad för världens synder." (3 Nephi 11:14)

Dessa människor hade fysiskt kontakt med dessa sinnebilder för hans lidande: "Och mängden gick fram och stack sina händer i hans sida och kände märkena efter spikarna i hans händer och i hans fötter. Detta gjorde de den ene efter den andre till dess de alla hade gått fram." (3 Nephi 11:15) — Alla 2 500.

Lägg märke till vad som hände därefter:

"När de alla hade gått fram och förvärvat sig, ropade de enhälligt och sade:

Hosianna! Välsignat vare Guds, den Allrahögstes, namn! Och de föll ned för Jesu fötter och tillbådo honom." (3 Nephi 11:16–17)

Den andra gången som människorna föll ned för Jesu fötter "tillbådo [de] honom". Första gången kan de ha fallit ner på jorden av många olika anledningar: rädsla, vördnad, gruppsympati. Men andra gången föll de ner för att tillbe honom. Varför reagerade de olika? Den andra gången ropade de unisont: "Hosianna!" vilket betyder "Fräls oss nu!" Varför ropade dessa människor till Kristus att han skulle frälsa dem nu?

Låt mig föreslå ett tänkbart svar. Även om de hade varit lydiga, kanske de ännu inte hade lärt känna honom som sin Frälsare eftersom de inte känt behovet av att bli frälsta. De hade fyllt sina liv med goda gärningar. De hade kunskap om Jesus som Gud och föredöme. Men de kände honom kanske inte som Frälsare. De bad inte: "Vi tackar dig för att du tidigare har frälst oss och att du har påmint oss om detta genom din närvaro idag." Nej, bönen var en direkt vädjan: "Hosianna!" eller "Fräls oss nu!" För mig tyder det på att de började lära känna honom som sin Frälsare.

Vad hade förändrat dem från goda, lydiga människor till goda, lydiga människor som nu kände Jesus Kristus som sin Frälsare? Vad hade fått dem att falla ner för hans fötter för att dyrka honom? *Det var fysisk kontakt med sinnebilderna för hans lidande.*

Detta var vad medlemmarna i vår stav behövde för att lära känna Kristus som sin Frälsare och Återlösare: Fysisk kontakt med sinnebilderna för hans lidande. Men hur går detta till? Då slog det mig: Vi har denna erfarenhet varje söndag då vi tar del av sakramentet. Vi äter det brutna brödet och tar del av hans dräpta kropp. Vi dricker vattnet, en symbol för hans utgjutna blod. Detta är slående symboler

som är avsedda att frammana en djup känsla av tacksamhet och vördnad inom oss.

Jag tror att när vi tar del av Herrens nattvards sakrament så ropar vi till Kristus i vårt hjärta: "Fräls oss nu!" och vi får en önskan att falla ner för hans fötter och tillbe honom.

Begrunda hans offer

Om evangeliet ska föras djupt in i vårt eget hjärta och i deras hjärtan som vi betjänar måste vi dessutom ha detaljerad kännedom och insikt om de händelser som ledde fram till Jesu Kristi försoning. I Läran och förbunden 19 ger Herren oss en detaljerad redogörelse i första person om det lidande han utstod:

"Ty se, jag, Gud, har lidit detta för alla, på det att de som omvända sig icke måtte lida ...

Detta lidande gjorde, att jag, Gud, den störste av alla, skäl av smärta och blödde ur varje por samt led till både kropp och själ och önskade, att jag icke skulle få tömma den bittra kalken och rygga (v 16, 18)."

Vilken slags Gud tillber vi? En Gud som vill att vi ska veta att hans kärlek till oss är oändlig och evig. En Gud som vill att vi ska veta att hans kärlek till oss gav honom styrka att lida för oss. Kännedom om detta borde vara tillräckligt för att vi ska underordna oss honom i lydnad och tacksamhet.

För någon tid sedan lyssnade jag till en livfull diskussion mellan två personer om ett konstverk som skildrade en realistisk beskrivning av Kristi lidande. En av dem hyste invändningar mot verket och sade: "Jag vill inte behöva fundera över hur mycket Kristus led." Jag tyckte att detta var någonting märkligt att säga, därför att jag inte tror att någon av oss har rätt att undvika att fundera över vad han led, även om vi inte helt kan förstå hur mycket han led.

Innan Moroni avslutade sin redogörelse i Mormons bok med en uppmaning att "komma till Kristus" (Moroni 10:30, 32), återgav han ett personligt brev från hans far för oss. Det måste ha gjort stort intryck på honom, och jag förmodar att han hoppades att det skulle göra ett djupt intryck på oss: "Min son! Var trofast i Kristus, och måtte det som jag skrivit icke gräma dig och trycka dig till döds, utan måtte Kristus upplyfta dig och måtte hans lidande och död, och det att han uppenbarade sig lekamligen för våra

fäder samt hans barmhärtighet och långmodighet och hoppet om hans härlighet och om evigt liv stilla alla farhågor i ditt sinne evinnerligen.” (Moroni 9:25)

Bland det som vi alltid ska ha i åtanke är Kristi ”lidande och död”. Vi bör inte undvika att tänka på det pris han betalade för våra själar. Våra psalmer undervisar oss om denna sanning:

*Jag tänker på händer, som stungna har blött för mig.
Ej nåden jag glömmet ej kärleken innerlig.²*

*Herre, låt mig aldrig glömma,
att för mig du led och dog.³*

*Tänk på mig, förlösta själ,
jag har ömmat för ditt väl.
När på Golgata jag dog,
korsets död jag villigt tog,
lydig till min Faders kall,
sänd att frälsa världen all.⁴*

På ett sakramentsmöte nyligen följde jag med i texten när en talare läste ett bekant avsnitt i skrifterna: ”Kommen ihåg att själarna äro dyrt aktade i Guds ögon.” (L&F 18:10) Därefter fångades min uppmärksamhet av en tanke i nästa vers som jag inte lagt märke till förut. För att bevisa själarnas stora värde sade Herren till oss: ”Ty se, Herren, eder Återlösare, led döden i köttet, varför han led alla människors pina, *på det alla människor måtte omvända sig och komma till honom.*” (L&F 18:11; kursivering tillagd)

Hans lidande bevisar hans kärlek, men det gör mer än så. Det är genom det som han vill få oss att ”omvända [oss] och komma till honom”. När vi i viss mån börjar förstå vad han har gjort för oss — och, särskilt, vad han har lidit för oss — blir vår naturliga reaktion som Guds barn att vilja visa vår tacksamhet och kärlek genom att lyda honom. Denna vers är, enligt min åsikt, den mest koncisa och djupa beskrivningen — från Herren själv — om hur evangeliet kommer in i vårt hjärta.

Det bästa sättet att förmå människor att omvända sig och komma till Kristus är att få dem att tänka på vad han har gjort för oss och särskilt vad han har lidit för oss. Detta är Herrens tillvägagångssätt.

Kom ihåg honom

För många år sedan hörde jag äldste Gerald N Lund i de sjuttios kворum beskriva en tidningsartikel om bergsklättring. I artikeln togs rep och säkringar upp — det säkerhetssystem som skyddar bergsklättrare. En klättrare får ett säkert fäste, sätter fast repet och ropar sedan till sin kamrat: ”Du är säkrad!” Chefen för en klätterskola, Alan Czenkusch, beskrev sin erfarenhet av detta för artikelns författare:

”Rep och säkringar har gett Czenkusch hans bästa och värsta stunder inom bergsklättring. Czenkusch föll en gång från en hög bergvägg. Tre säkringar och karbinhakar lossnade och ryckte hans klätterkamrat från en klipphylla. Czenkusch blev hängande upp och ner, tre meter från marken när hans klätterkamrat till slut hejdade fallet med blotta styrkan i sina utsträckta armar.

’Don räddade mitt liv’, säger Czenkusch. ’Vad känner man för en person som gjort något sådant? Ger man honom ett begagnat klätterrep till julkapp? Nej, man minns honom. Man minns honom för alltid.’”⁵

President Gordon B Hinckley sade till oss:

”Ingen medlem av denna kyrka får någonsin glömma det fruktansvärda pris som vår Återlösare betalade när han gav sitt liv på det att alla människor skulle få leva — lidandet i Getsemane, den bittra farsen till rättegång, törnekronan som sargade hans huvud, den blodtörstiga pöbelns rop inför Pilatus, bördan som han ensam måste bära på sin mödosamma väg till Golgata, det hemska lidandet då spikarna genomborrade hans händer och fötter ...

Vi kan inte glömma detta. Vi får aldrig glömma det, för det var där som vår Frälsare, vår Förlossare, Guds Son, gav sitt liv som ett ställföreträdande offer för var och en av oss.”⁶

Må vi alltid minnas honom och det pris han betalade för att vinna vår själ. ■

Från ett tal på Brigham Young-universitetet den 14 mars 2006.

SLUTNOTER

1. ”The Mediator”, *Ensign*, maj 1977, s 56; se också *Nordstjärnan*, okt 1977, s 53.
2. ”Oändlig är kärleken”, *Psalmer*, nr 125.
3. ”Herre, sänd till oss din Ande”, *Psalmer*, nr 109.
4. ”Andaktsfullt ditt huvud böj”, *Psalmer*, nr 115.
5. I Eric G Anderson, ”The Vertical Wilderness”, *Private Practice*, nov 1979, s 21.
6. ”Symbolen för vår tro”, *Liabona*, apr 2005, s 4.

NÅR RÄTT BUDSKAP FRAM?

ANDEN VILL OCKSÅ KOMMUNICERA
MED DIG. ÄR DU UPPMÄRKSAM?
(Se L&F 11:13.)

RUSSELL OCH BRAD WILCOX

"Vad det ska bli spännande att få träffa min vän igen", sade en ung kvinna om och om igen till sina föräldrar då hon förberedde sig för den speciella återföreningen. Hon hade nyligen återvänt hem efter att ha bott långt borta. Hon hade sett fram emot det här stunden under en lång tid.

När de två vännerna såg varandra var de idel leenden. De kramades och skrattade då de gav sig av för att på nytt njuta av varandras samvaro. Därför blev föräldrarna förvånade när deras dotter återvände hem mycket tidigare än väntat.

"Vad gick på tok?" frågade de.

"Jag såg så mycket fram emot att få prata som vi brukade göra, men hon sms:ade hela tiden till sina andra vänner." Hennes smärta och besvikelse var uppenbar då hon sade: "Jag önskar att sms aldrig hade uppfunnits."

Liksom alla kommunikationsverktyg kan sms:andet användas på ett positivt eller negativt sätt. Berättelser kan återges om sms:ade födelsedagshälsningar som räddade dagen för någon eller en katastrof som undveks därför att någon snabbt och effektivt varnade andra genom ett sms. Inte fullt så positiva berättelser kan återges om tonåringar som sms:ar sina vänner under Söndagsskolan eller under seminarielektioner, om personer som blivit sårade av meddelanden som de tagit emot, eller som i exemplet ovan om personer som undviker eller nonchalerar sin närmaste omgivning för att sms:a till någon annan.

På samma sätt som e-post kan sms vara ett underbart sätt att kommunicera och bygga relationer, men det utgör inte själva relationen. Om sms:andet utövas med kontroll kan det få positiva följder. Men om det tillåts ta över kan det utgöra ett orosmoment och till och med vara skadligt.

Oroande trender

Vi ställde frågor till en del nyligen återvända missionärer om sms:ande. De vänner som tillbringade sina missioner i en "sms-fri" omgivning uttalade sig om en del störande trender som de lagt märke till efter sin hemkomst. De talade om hur sms:ande kan skapa en falsk känsla av trygghet och bristande förmåga att kommunicera och hur det kan vara en oengagerad och känslökall aktivitet.

"Det är ganska lätt att känna det som om man har en skyddsmur runt omkring sig när man sms:ar", sade en. "Det är lätt att fyra av en tanklös inbjudan eller ett bitande svar eftersom man känner sig trygg." En sådan känsla är inte alltid sund. Det är som att skrika till en annan chaufför utifrån tryggheten i sin egen bil. Avståndet får en att obesvärat säga saker som man aldrig skulle drömma om att säga i ett möte öga mot öga. Har du någonsin haft en lärare som skrivit ner några skarpa och till och med grymma kommentarer under en essä eller uppsats som du tillbringat timmar med? På avstånd kände sig läraren trygg med att ge en feedback som kanske inte är upplyftande. Hade han eller hon samtalat med dig ansikte mot ansikte skulle denna feedback troligen haft en mycket mjukare och mer taktfull ton.

En annan återvänd missionär kommenterade att sms:ande, enligt hans uppfattning, inte lär ut goda färdigheter i att kommunicera.

"När lär du dig att ha ett samtal som varar mer än några minuter?" frågade han. "När lär du dig att lyssna till verbala och icke-verbala budskap?" Han nämnde hur det nästan verkar löjligt att vandra över ett skolområde eller

Är det bra eller dåligt att sms:a? Det beror på hur du gör det.

Utnyttja tillfällena till att prata med och skaffa nya vänner. När du är personligt närvarande kan du utveckla vänskapsrelationer med större djup och insikt.

flygplats och se hur alla via sina mobiltelefoner kommunicerar med någon "där ute" och totalt ignorerar människor som "är här". Den återvändande missionären sade: "Det är lika vridet som en självupptagen superstjärna som är besatt av att kommunicera med sin publik genom film eller CD, medan hon betar sig illa mot andra medlemmar i gruppen, medhjälpare eller fans."

"Den kanske största nackdelen med sms:andet är att det gör det möjligt för dig att hålla människor på avstånd", sade en annan återvänd missionär. Relationer är som bankkonton: ingen insättning, ingen avkastning. Om du investerar föga i att nå ut till och umgås med andra så får du mycket lite tillbaka. Denna före detta missionär sade: "Det är på samma sätt med undersökare. Om du håller inne med dina känslor och är likgiltig så kan du bespara dig själv en hel del smärta om de förkastar ditt budskap, men du vet aldrig vad som kunde ha hänt om du verkligen hade lagt ner hela din själ."

Sms:ande kan lätt ta bort känslan i de samspel som är så viktiga i vårt liv. "Det är som att äta mat utan några kryddor. Du går verkligen miste om en hel del."

Ta kontrollen

Hur kan vi undvika nackdelarna och använda sms på ett lämpligt sätt? Dessa återvända missionärer gav några utmärkta råd: Sms:a i det privata, bibehåll en balans mellan elektroniska och icke-elektroniska former av kommunikation, och sträva efter många olika sorters underhållning.

"Prata med människor", sade en återvänd missionär. "Lär dig hur du ska inleda ett samtal med någon som du inte känner. Fråga 'Var kommer du ifrån?' eller 'Har du alltid bott här?' Detta är något av det svåraste för nya missionärer att göra, och det borde det inte vara. Det borde inte vara så svårt att prata med den som klipper ditt hår eller med någon som står i snabbköpskön för att betala sina matvaror. Du behöver inte närma dig någon främling på gatan. Säg bara något till eller ställ en fråga till den person som sitter bredvid dig på tunnelbanan."

En annan tidigare missionär säger: "Att sms:a, lyssna till budskap och till och med ta

emot telefonsamtal kan vänta. Gör det på din privata tid istället för inför andra.” Han sade: ”Min missionspresident hade en mobiltelefon, men han hade den avstängd och svarade aldrig i den under en konferens eller under en intervju. Vi visste alltid att vi hade högsta prioritet just då.”

Att sms:a kan faktiskt vara en form av underhållning för många människor. ”Det är ganska sorgligt om det är den bästa underhållningen du kan få”, sade en återvänd kvinnlig missionär. Vad ska du säga till dina barn en dag om hur du hade roligt på den ”gamla goda tiden”? Vill du verkligen medge att all din underhållning centrerades kring videofilmer, dataspel och sms:ande? Kvinnliga missionären frågade: ”Hur är det med kreativa dejter, att spela spel, eller bara sitta och berätta roliga historier och skratta tills det gör ont?”

Russells erfarenhet

När Russell kom hem från sin mission tyckte han att det var spännande att få en mobiltelefon. Han hade haft en tidigare, men den hade inte haft spel, kamera eller möjlighet att sms:a. En av de första veckosluten efter sin återkomst blev han ombedd att hjälpa till vid en garageförsäljning hos en granne. När människorna gick omkring bland de olika föremål som låg utspridda på gräsmattan lekte Russel med sin nya mobiltelefon och började sms:a till en vän om hur mycket han saknade sin mission. Plötsligt lade han märke till en kvinna som såg lite förvirrad ut då hon tittade på flera av sakerna. Han lade undan sin mobiltelefon och gick fram till henne. Han upptäckte snart att hon var ny i området och talade spanska, men bara lite engelska. Eftersom han verkat i Spanien kunde han till hennes förtjusning tala spanska med henne. Det dröjde inte länge förrän han inte bara hade hjälpt henne att välja ut några saker, utan han hade också fått hennes namn och adress i avsikt att skicka missionärerna till henne.

Russell säger: ”Här sms:ade jag till min vän om hur mycket jag saknade min mission och gick nästan miste om ett missionärstillfälle. När jag lade undan mobiltelefonen slutade det faktiskt med att jag fick en missionärshänvisning. Jag var glad över att ha min nya mobiltelefon, och att sms:a till min vän var roligt, men ingenting gjorde mig gladare än att få denna hänvisning till missionärerna.”

Kan det vara motiverat att sms:a? Naturligtvis. Vi behöver bara se till att det inte spårar ur. ■

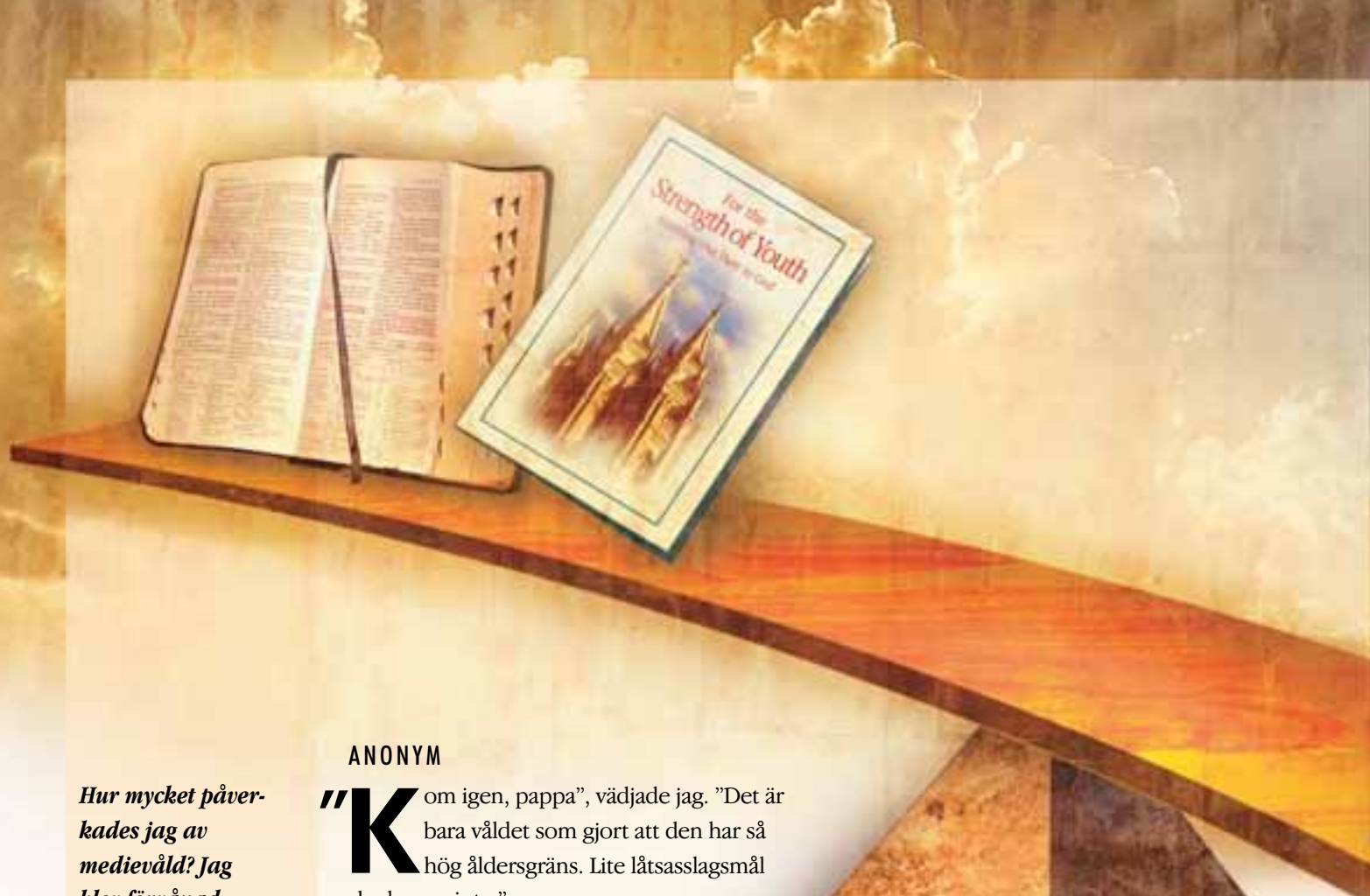

UPPBYGGGANDE BUDSKAP

Sms:ande kan också användas på ett bra sätt. Tre elever i seminariet vid Skyline High School i Salt Lake City i Utah återgav dessa exempel på hur de och andra fick god användning av sina tummuskler.

- Mitch fick ett sms i vilket han blev tackad för någonting som han hade gjort, och det fick honom att må bra. Att skicka enkla, positiva budskap tar inte lång tid, men det kan lysa upp någons dag.
- Mary-Marthas söndagsskolelärare använde sms för att påminna sin klass om en aktivitet i kyrkan.
- Bridger skickade ett sms till sin vän och frågade om han skulle komma till seminariet. Du kan använda sms för att bjuda in människor till seminariet eller till gemensamma aktiviteter utan att pressa dem. Du kan också skicka ett sms och berätta för någon att du saknade honom eller henne på en aktivitet och inbjuda honom eller henne att komma nästa gång.
- Mitchs vän laddade ner skrifterna på sin mobiltelefon. Att skicka sitt favoritskriftställe som ett sms kan förändra någons dag och vidröra hans eller hennes hjärta.
- Bridger tycker om att skicka budskap till sin mamma och pappa där han frågar hur de har det. Istället för att isolera dig kan denna form av sms stärka din relation till dina föräldrar.

Det är din ensak att använda sms på ett klokt sätt. Det kan vara ett bra redskap, men ersätt det inte med kommunikation öga mot öga.

Hur mycket påverkades jag av medievåld? Jag blev förvånad.

ANONYM

"Kom igen, pappa", vädjade jag. "Det är bara våldet som gjort att den har så hög åldersgräns. Lite låtsasslagsmål skadar oss inte."

Min 16-årige kusin och jag brukade inte se filmer som hade hög åldersgräns. Vi var skötsamma pojkar, aktiva i seminariet och i våra prästkvorum. Men båda hade vi hört hur fantastisk filmen var och hur många utmärkelser den skulle få. Dessutom hade vi fått veta att det inte fanns något sex, inga fräckheter, ingen nakenhet och mycket få svordomar. Det är allt det dåliga, eller hur?

Min pappa såg det inte på det sättet. Slutligen ändrade han taktik. "Okej", sade han. "Ni vet vad som är rätt och fel. Gör det som ni känner är rätt."

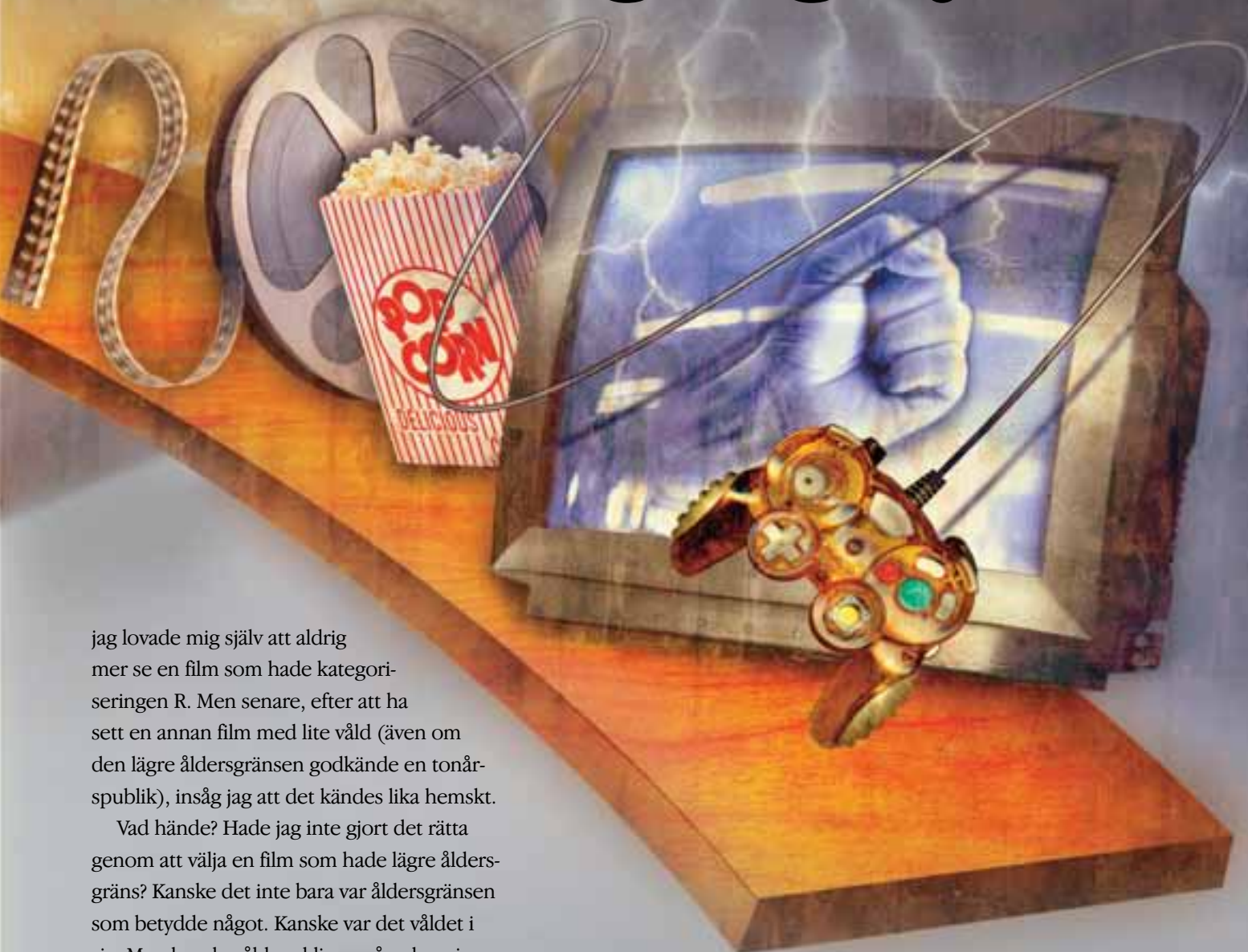
Kyrkans ledare hade sagt till oss att inte titta på olämpliga filmer, och i vår familj var regeln att vi inte skulle se filmer som fått kategoriseringen "R". (I Förenta staterna kräver en R-kategorisering att en vuxen följer med den som är under 17 år.) Jag antar att

jag hade försökt få min pappa att säga att det var okej för min kusin och mig att se filmen så att jag kunde göra vad jag ville och inte känna mig skyldig. Istället hade han helt och hållet lagt över beslutet på mina axlar.

Han hade ju inte sagt nej. Och dessutom var det bara lite våld.

När min kusin och jag hade sett filmen kändes det hemskt. Jag trodde att jag mådde dåligt på grund av filmens kategorisering, så

Bara lite våld?

jag lovade mig själv att aldrig mer se en film som hade kategoriseringen R. Men senare, efter att ha sett en annan film med lite våld (även om den lägre åldersgränsen godkände en tonårspublik), insåg jag att det kändes lika hemskt.

Vad hände? Hade jag inte gjort det rätta genom att välja en film som hade lägre åldersgräns? Kanske det inte bara var åldersgränsen som betydde något. Kanske var det våldet i sig. Men kunde våld verkligen påverka mig så mycket?

När jag tog ut min *Vägledning för de unga*

HÅLLA SIG NÄRA ANDEN

"Regeln är tydlig. Om någonting vi tänker på, ser, hör eller gör avlägsnar oss från den Helige Anden, bör vi sluta med att tänka på, se, lyssna på eller göra det. Om till exempel det som är avsett att roa oss fjärrar oss från den Helige Anden så är den typen av underhållning uppenbarligen inte lämplig för oss."

Äldste David A. Bednar i de tolv apostlarnas kворum, "Att vi alltid må hava hans Ande hos oss", *Liahona*, maj 2006, s 30.

i fickformat blev jag överraskad över att ha missat en sådan viktig detalj förut. Under "Underhållning och media" står det: "Ta inte del av underhållning som på något sätt framställer omoral eller våld som något acceptabelt."

Ändå var jag motsträvig. "Okej", sade jag till mig själv, "kanske finns det personer som påverkas av våld, men jag vet att det inte är på riktigt. Och, ja, en del filmer är rätt realistiska, men lite grann har aldrig varit till skada för någon, eller hur?" Helt plötsligt var jag inte så säker.

Därefter kom den svidande anmärkningen. Direkt efter att ha talat om för oss att undvika våld står det i broschyren: "Bestäm dig för att leva efter Guds normer."

Oj då! Jag kände mig skyldig. Visst kunde jag ursäktas mig med att jag valde det rätta genom att undvika vulgaritet, omoral och pornografi. Men var det tillräckligt att hålla *de flesta* av Guds normer? Var jag verkligen hängiven om jag inte var villig att hålla dem alla?

Det spelade ingen roll vilken åldersgräns filmen hade, och det spelade ingen roll att det bara fanns lite våld. Det hade varit tillräckligt för att sårar Anden. Och om så är fallet med filmer, kunde samma princip gälla annat? Kanske det finns vissa ord som sårar Anden även om de inte är svärord, och kanske en del musik sårar Anden även om texten inte är dålig.

När jag bestämde mig för att vara mer selektiv i det som jag såg, spelade, läste, sade och lyssnade till, kunde jag känna skillnaden på bara några dagar. Jag insåg inte hur okänslig jag hade blivit för Andens inflytande.

När jag vände ryggen mot min "vålldiet" blev det lättare att kontrollera mitt humör och jag bråkade inte lika mycket med mina bröder. Jag lade märke till att även om jag inte använde ett dåligt språk så hade det stor betydelse att jag vårdade det. Och de bästa av allt var att jag kunde känna Anden starkare.

Den lärde mig att "bara lite våld" är mer än vad Anden vill se. ■

VÅLD I MEDIA

Att se på våldsamma filmer och teveprogram kan påverka dig oavsett vilken åldersgräns de har. I mer än 30 år har kyrkans ledare varnat för att se på våld. År 2000 uttalade sig också Förenta staternas medicinska organisationer på följande sätt:

"Långt över 1000 studier ... visar på ett överväldigande samband mellan våld i media och aggressivt uppträdande hos en del barn. Slutsatsen som allmänvårdens organisationer ger, vilken grundar sig på mer än 30 års studier, är att underhållningsvåld kan leda till en ökning av aggressivt uppförande och aggressiva värderingar." ("Joint Statement on the Impact of Entertainment Violence on Children" [26 jul, 2000], <http://www.aap.org/advocacy/releases/jstmtevc.htm>.)

Bli ett medel i Guds händer genom att förbereda dig för och dyrka Gud i templet

Välj under bön ut och läs från det här budskapet de skriftställen och lärdomar som tillgodoser behoven hos de systrar ni besöker. Berätta om era upplevelser och bär vittnesbörd. Inbjud dem ni undervisar att göra detsamma.

Hur kan förberedelser för dyrkan i templet hjälpa mig att bli ett medel i Guds händer?

L&F 95:8: "Jag befallde eder att bygga ett hus, vari jag ämnar begåva dem, som jag utvalt, med kraft från höjden."

Äldste Russell M Nelson i de tolv apostlarnas kворum: "Gudomliga förbund hjälper oss att filtrera bort orenheter från våra sinnen som skulle kunna skada oss. När vi väljer att förneka oss all ogudaktighet förlorar vi inget av värde och vinner det eviga livets härlighet. Förbund begränsar oss inte. De höjer oss över vår egen krafts och vårt eget perspektivs begränsningar ... Templets förordningar har både att göra med *personlig* utveckling och avlidna *förfäders* återlösning. ... Att få utföra tjänande för deras skull ger upprepade möjligheter till dyrkan i templet ... Kan människor som är förberedda för

templets välsignelser ... betyda något i denna värld så drabbad av andligt förfall? Ja! Dessa heliga är 'Herrens förbundsfolk ... beväpnade med rättfärdighet och med Guds kraft i stor härlighet'. [1 Nephi 14:14] Deras exempel kan lyfta hela mänskligheten." ("Personlig förberedelse för tempelevälsignelser", *Liabona*, jul 2001, s 38, 39)

Hur kan deltagande i dyrkan i templet hjälpa mig att bli ett medel i Guds händer?

Elaine S Dalton, första rådgivare i Unga kvinnors generalpresidentskap: "Personlig värdighet är absolut nödvändig för att komma in i hans heliga tempel och för att slutligen bli arvingar till 'allt vad [vår] Fader har'. [L&F 84:38] Herren har sagt: 'Pryd alltid dina tankar med dygd. Då skall du hava ett frimodigt medvetande inför Gud.' [L&F 121:45] När vi gör detta, kan vi med tillförsikt

besöka Guds heliga tempel med insikten att vi är tillräckligt värdiga för att gå dit ... Herren själv går. När vi är värdiga kan vi inte bara *gå in i* templet utan templet kan också *gå in i* oss. Herrens löften om frälsning och glädje blir *våra* — och vår jordiska mission blir *bans*." ("Se mot evigheten", *Liabona*, nov 2006, s 32)

Äldste Joseph B Wirthlin i de tolv apostlarnas kворum: "Att ta emot sin egen begåvning i templet och ofta återvända för att utföra heliga förrättningar för våra döda anförvanter, stärker vår tro, stärker vårt hopp och fördjupar vår kärlek. Vi tar emot vår egen begåvning med tro och hopp om att vi ska förstå Herrens plan för sina barn, att vi ska upptäcka den gudomliga förmågan inom var och en av oss som barn till vår himmelske Fader, och att vi ska vara

trofasta intill änden i att hålla de förbund vi ingått. Att utföra templeförrättningar för de döda är ett tecken på kärlek som erbjuder viktiga välsignelser till dem som har gått före oss, välsignelser som inte var tillgängliga för dem under deras jordiska liv. Vi har förmånen att göra för dem det de inte kan göra för sig själva." ("Att utveckla gudomliga egenskaper", *Liabona*, jan 1999, s 31) ■

Ta er över trösklarna och bli likvärdiga kompanjoner

BRUCE C HAFEN
i de sjuttios kvorum
OCH MARIE K HAFEN

Hans nyckel sätts i låset. Han har kommit hem från arbetet och ska just stiga in. I köket är allt en enda röra. Babyn gråter. Treåringen hällde just ut mjölk — inte i ett glas utan över hela köksbänken. Sjuåringen behöver pappas uppmärksamhet. Och middagen är inte klar.

Med en deadline på arbetet dagen därpå, ett huvud som surrar av den häftiga trafiken vid rusningstid, och ett möte i kyrkan samma kväll, hoppas han att hon ska välkomna honom med en viss *lättnad*.

När hon hör honom komma in är hon glad över att *lättnaden* har anlänt! Men när hon ser hur hans ansiktsuttryck mörknar när han tittar sig omkring försvarar hon sig. "Du, jag har faktiskt också arbetat hela dagen. Jag har varit med de här barnen hela tiden och jag behöver verkligen få en paus. Kan du vara snäll och fixa makaroner med ost och hjälpa till med barnen?"

I stundens hetta omvandlas hans förhoppningar till desperation och han står i begrepp att reagera.

Vid denna skiljeväg under deras hektiska dag har dessa två personer några val att göra. Ska de använda det här

Tempeläktenskapsförbund för inte på något magiskt sätt med sig jämbördighet till ett kompanjonskap. Dessa förbund engagerar oss i en utvecklingsprocess av inläring och gemensam tillväxt.

ögonblicket till att öva på att vara det slags följeslagare som båda har förbundit sig att vara? Eller ska båda återgå till tidigare betingning — familjär och kulturell? Vissa attityder och tankar har krupit in i själva luften de andas, och ställt till problem för dem då de försöker arbeta *med* och inte *emot* varandra.

Anta att *han* växte upp med en far som var en dominerande make och en mor som var en undergiven hustru. Den glade maken ropar: "Älskling, jag är hemma!" när han kliver in genom den polerade ytterdörren. Den lugna hustrun, med

perfekt frisyra, nymålade läppar och ett starkt förkläde — hälsar honom med: "Din middag är klar, älskling. Ta av dig slipsen och sätt dig ner." Det är ordning och reda.

Anta att hans föräldrar tror att hans hustrus första plikt, som en kyrka i USA nyligen skrev i sin trosartikel, är att "underkasta sig sin make med älskvärdhet". Och anta att de tror att en makes plikt är att befalla — gå före, ge uppgifter och förvänta resultat.

Anta nu att *hon* växte upp med föräldrar som sympatiserade med kvinnorörelsen. Hennes mor är tacksam att hon

lever i en tid då kvinnor inte längre känner tvånget att anpassa sig till en stel, självuppoftande roll som tycks förneka deras egenvärde.

Kanske hennes mor, och till och med hennes far, skulle säga att en klipsk hustru sätter gränser för hur mycket av sin tid och av sig själv som hon ger för att stödja sin make och sina barn, eftersom hon först behöver ta hand om sig själv och sina personliga prioriteringar i denna nya tid av kvinnlig frihet.

Ömsesidigt beroende

”Familjen: Ett tillkännagivande för världen” korrigerar dessa två extrema inställningar, och lär ut ett begrepp om förhållandet mellan man och hustru som tydligt skiljer sig från *bägge* de hushåll som detta hypotetiska par växt upp i. Det står att fäder ”skall presidera” och ha ”ansvaret att sörja för och beskydda sin familj”, medan moderns ”främsta ansvar är barnens omvårdnad”. Fäder och mödrar ska ”hjälpa varandra” att uppfylla dessa plikter som ”*likvärdiga makar*”.¹

Vår unge makes föräldrar tror på den gamla åsikten att kvinnan är helt *beroende* av sin make. Vår unga hustrus föräldrar tror på den moderna åsikten att kvinnan är *oberoende* av sin make. Men det återställda evangeliet lär ut den eviga åsikten att man och hustru är *ömsesidigt beroende* av varandra. De är jämbördiga. De är kompanjoner.

Den felaktiga åsikten i den kristna historien att hustrun ska vara *beroende* inleddes med den falska föreställningen att Adams och Evas fall var ett tragiskt misstag och att Eva var den främsta boven i dramat. Sålunda ansågs kvinnans

traditionella underkastelse under mannen vara ett rättfärdigt straff för Evas synd.²

Lyckligtvis klargör återställelsen att Evas — och Adams — val var väsentligt för Guds barns eviga framåtskridande. Vi

fördömer dem inte, utan hedrar dem istället för vad de gjorde, och vi betraktar Adam och Eva som jämbördiga kompanjoner.

Den nutida frisinna tanken att gifta människor är *oberoende* av varandra är också felaktig. Den hävdar vanligtvis att det inte finns några medfödda skillnader mellan män och kvinnor, och även om det föreligger några skillnader har ingen rätt att utmejsla könsbaserade roller.

På sätt och vis kanske den *beroende* hustruns överdrivna osjälvskhet tillät och kanske till och med uppmuntrade manlig dominans. I reaktion mot detta pendlade kvin-

norörelsens radikala flygel över till den andra ytterligheten *oberoende*, och gick förbi möjligheten till *ömsesidigt beroende*. Denna kulturella rörelse och känsla fick en del kvinnor att gå från att vara överdrivet osjälviska till att vara överdrivet själviska. De gick då miste om den personliga tillväxt som endast kan bli följden av frivilligt offer, vilket får kvinnan att blomma ut genom det tjänande hon utför för alla i sin omgivning. (Se Joh 17:19.)

Begreppet ömsesidigt beroende, jämbördiga kompanjoner är väl förankrat i det återställda evangeliets lära. Eva var Adams ”medhjälpare”. (1 Mos 2:18) Det ursprungliga hebreiska ordet för *medhjälpare* har innebörden att Eva var lämplig för, eller jämbördig med, Adam. Hon var inte hans

tjänare eller hans underlydande. Och det hebreiska ordet för *hjälp* i "medhjälp" är *ezer*, ett ord som betyder att Eva förlitade sig på himmelska krafter när hon till deras äktenskap bidrog med de andliga instinkter som är unikt tillgängliga för kvinnor och som de fått som en gåva.³

Som president Boyd K Packer, tillförordnad president för de tolv apostlarnas kворum, har sagt så skiljer sig män och kvinnor åt av naturen, och även om de delar många grundläggande mänskliga karaktärsdrag, "är de dygder och egenskaper som fullkomlighet och upphöjelse är beroende av [mer] naturliga för en kvinna".⁴

Det står i Första Moseboken 3:16 att Adam skulle "råda över" Eva, men det gör inte Adam till någon diktator. Den som *råder* är den som sätter upp normer. Adam skulle leva så att andra kunde bedöma sin handlingar genom att bevittna hur han uppförde sig. Att vara den som råder är inte så mycket ett maktprivilegium som en skyldighet att leva efter det man predikar. Dessutom utgår *över* i "råda över" från det hebreiska ordet *bet*, vilket betyder råda *med*, inte råda *över*. Om en man utövar "kontroll ... genom *någon grad* av orättfärdighet" (L&F 121:37; kursivering tillagd), så gör Gud slut på den mannens myndighet.

Kanske föredrog president Spencer W Kimball (1895–1985) "presidera" framför "råda" eftersom falska lärdomar hade förvrängt den ursprungliga skriftliga betydelsen. Han sade: "Ingen kvinna har någonsin av kyrkans auktoriteter blivit ombedd att följa sin make ner i ondskans håla. Hon ska [bara] följa honom när han följer och lyder världens Frälsare, men när hon avgör [om han lyder Kristus eller inte] så måste hon alltid förvissa sig om att hon är rättvis."⁵ President Kimball betraktade äktenskapet "helt och hållet som ett kompanjonskap" och sade: "Vi vill inte att våra kvinnor i kyrkan ska vara *stillatigande* kompanjoner eller *begränsade* kompanjoner", utan som

Det står i Första Moseboken 3:16 att Adam skulle "råda över" Eva, men det gör inte Adam till någon diktator. Adam skulle leva så att andra kunde bedöma sin handlingar genom att bevittna hur han uppförde sig.

"kompanjoner som *deltar* helt och fullt!"⁶

Makar behöver inte uppfylla samma funktioner för att vara jämbördiga. Kvinnans inneboende andliga instinkter påminner om en moralisk magnet som pekar mot ett andligt norr — förutom när denna magnets partiklar har hamnat i olag. Mannens presiderande gåva är prästadömet — förutom när han inte lever efter rättfärdighetens principer. Om maken och hustrun är kloka ger de ömsesidiga råd till varandra: Han lyssnar till maningarna från hennes inre andliga kompass på samma sätt som hon lyssnar till hans rättfärdiga råd.

Och i ett jämbördigt äktenskap för också båda med sig en andlig mognad till deras relation som går utanför könsgränserna. Båda har ett samvete och den Helige Anden som vägleder dem. Båda betraktar familjelivet som sitt viktigaste arbete. Dessutom strävar båda efter att bli en allsidig lärjunge till Jesus Kristus — en komplett andlig varelse.

Ett jämbördigt äktenskap

Äldste Neal A Maxwell (1926–2004) i de tolv apostlarnas kворum sade att alltför länge i kyrkan har männen varit teologerna medan kvinnorna har varit de kristna.⁷ Som jämbördiga kompanjoner bör båda vara både teolog och kristen.

När äldste Maxwell fick veta att han hade leukemi 1996 var diagnosen nedslående. Han hade arbetat i årtal på att bli "villig att underkasta sig" (Mosiah 3:19) Herrens vilja. Om det var dags att möta döden ville han inte rygga tillbaka inför att dricka sin bittra kalk.

Men hans hustru Colleen tyckte att han var alltför villig att underkasta sig. Med kärleksfull rättframhet sade hon att Kristus själv först vädjade: "Om det är möjligt, låt denna kalk gå ifrån mig." Först därefter underkastade han sig: "Men inte som jag vill utan som du vill." (Matt 26:39) Äldste Maxwell såg sin hustrus doktrinära insikt och samtyckte.

Följden blev att de tillsammans bad om att hans liv skulle skonas. Motiverad av deras beslutsamhet fann äldste Maxwells läkare en ny medicinsk behandling som förlängde hans liv i flera år. Äldste Maxwell var tacksam för att han inte var den enda teologen i deras äktenskap.⁸

I ett jämbördigt äktenskap är ”är kärlek inte ägande utan delaktighet ... en del av den medskapelse som är vår mänskliga kallelse”.⁹ Med sann delaktighet sammansmälter man och hustru i en synergistisk enhet, i ett ”evigt heradöme” som ”utan tvångsmedel” flödar med andligt liv till dem och deras efterkommande ”från evighet till evighet”. (L&F 121:46)

I det lilla rike som en familj utgör ger var och en av makarna fritt av någonting som den andre inte har, vilket båda behöver för att bli fullständiga och kunna återvända till Guds närhet. Makar är inte solister med en ackompanjator, inte heller är de två solister. De sjunger i duett, i en harmoni som ingen solist kan nå upp till.

Var och en ger rikligt av det som den andre saknar. Som Paulus skrev:

”Detta säger jag inte för att andra skall få det bättre och ni få det svårt, utan för att alla skall ha det lika ... Ert överflöd kommer att avhjälpa deras brist, för att en annan gång deras överflöd skall avhjälpa er brist. Så blir det lika för alla.” (2 Kor 8:13–14)

De förbund som ingås i templet för inte på något magiskt sätt med sig jämbördighet till ett kompanjonskap. Dessa förbund för in oss i en utvecklingsprocess av gemensamt lärande och växande — genom övning.

Det par som vi såg på kökströskeln är båda engagerade i löftet om den eviga familjen. Men jämbördiga kompanjonskap skapas inte i himmelen — *de skapas på jorden*, ett beslut i taget, ett samtal i taget, en tröskel i taget. Och att komma dit innebär hårt arbete. Det är att tålmodigt lösa meningsskiljaktigheter om vem som hjälpte vem den där

Om maken och bustrun är kloka så ger de ömsesidiga råd till varandra: Han lyssnar till meningarna från hennes inre andliga kompass på samma sätt som hon lyssnar till hans rättfärdiga råd.

kvällen eller någon av liknande tusentals kvällar.

Medan mjölken droppar från köksbänken håller hon en påse med makaroner och har en korv på skärbrädan, han har en deadline och ett möte, och båda känner hur ansiktet stramar av trötthet. Vad skulle två personer i ett balanserat förbundsförhållande göra i ett sådant ögonblick, och hur kan de nästföljande ögonblicken bidra till att skapa ett jämbördigt kompanjonskap?

Unga hustru, ser du i honom någon som har arbetat hela dagen för att se till att det ska finnas mat på bordet? Unge make, ser du i henne någon som har arbetat hela dagen för att kunna bereda denna mat? Kan ni båda se bortom dagens sysslor och minnas det oändliga värdet den *varelse* har som ni är gift med?

Trösklar av kärlek

Hur kommer er sista jordiska tröskel att se ut som efter en livstid av gemensamt övande och tålmod? Kommer den att se ut som och kännas ungefär som för John och Therissa Clark? År 1921 nedtecknade John Haslem Clark från Manti i Utah det som skulle bli hans sista dagboksanteckning:

”Familjen har varit här idag men har gett sig av till sina hem. Trippandet av snabba fötter, skrattet och sorlet har upphört. Vi är ensamma. *Vi två*. Vi två

som ödet har gjort till ett. För länge sedan, det har gått sextio år sedan vi träffades under juni-träden. Jag kysste dig först. Vad blyg och rädd du var som flicka. Ingen kvinna på jorden eller i himmelen kunde vara för mig det du är. Jag vill hellre ha dig här med ditt gråa hår än någon blomstrande ungdom. Där du är känns det som hemma. Där du inte är finns hemlängtan. När jag ser på dig inser jag att det finns någonting större än kärlek, även om kärlek är det största på jorden. Det är lojalitet. För om jag på ett nesligt sätt skulle drivas bort så skulle du följa efter. Om jag brann

av feber skulle din svala hand svalka mig. Med din hand i min kan jag gå vidare och inta min plats bland de frälsta i himmelen. Eftersom jag är åtta år äldre än du — och eftersom åren går och jag känner att tidpunkten för mitt avsked närmar sig — var detta ofta ämnet för våra tankar och våra samtal: Hur kan någon av oss lämnas ensam? Ensam, efter att ha levt tillsammans i 56 år. Jag vågade knappt tänka på det, även om jag något själviskt tröstade mig med att tänka [att] utifrån vår ålder skulle jag inte vara den som lämnades ensam.”

En annan handskrift dyker därefter upp på samma sida. Det är Therissas röst, som mjukt avslutar Johns dagbok:

”Det har gått nästan två och ett halvt år sedan sista anteckningen, och det som hände därefter är så sorgligt, så hjärtslitande för denna hans livskamrat att hon många gånger har misslyckats med att avsluta denna uppteckning. Förlust och ensamhet [är] ständigt närvarande och är med mig till slutet ... Kommer tiden att lindra denna sorg, kommer jag att kunna lämna det gamla hemmet och inte känna att han väntar på mig, ropar på mig? Jag känner mig bara tillfreds hemma där jag känner att han vakar över mig, att han alltid är närvarande hos mig.

Den 11 mars 1923 gick John Haslem Clark bort efter bara en veckas sjukdom. Han verkade inte alls sjuk, han var talför och aktiv. Vi hade ingen tanke på att slutet var nära förrän han sjönk in i medvetlöshet några timmar före sin död. O, må vi alla vara lika rena,

lika redo att träda fram inför vår Skapare.”¹⁰

Vi vet inte exakt hur det gick till när John och Therissa passerade sitt livs trösklar. Men vi vet hur 56 år av dagliga samtal slutligen formade det slags människor som de blev, det slags kärlek som de upplevde.

Om våra unga par kunde förstå att denna kärlek är vad de kan känna och uppleva i slutet av sitt liv, hur mycket skulle de då inte anstränga sig! De skulle lyssna mer och välja bättre, om och om igen, dag efter dag, tröskel efter tröskel. De skulle lära sig, genom tålmodig erfarenhet, att ”arbete är synliggjord kärlek”.¹¹ De skulle inse allteftersom åren går att deras äktenskap hjälper dem att bli bättre lärjungar till Jesus Kristus, ja, till och med att bli lite mer lika honom. Då skulle de förstå, när de går över jordelivets sista tröskel, att de har blivit ett med honom

John och Therissa Clarks dagliga samtal formade dem till det slags människor som de blev.

i samma omfattning som de har blivit ett med varandra. ■

SLUTNOTER

1. *Liabona*, okt 2004, s 49; kursivering tillagd.
2. Se Elaine Pagels, *Adam, Eva och ormen* (1988), s 71–72.
3. Donald W Parry, lärare vid Brigham Young University, hjälpte till med hebreiska översättningar.
4. Se ”För tid och all evighet”, *Nordstjärnan*, jan 1994, s 21.
5. ”The Blessings and Responsibilities of Womanhood”, *Ensign*, mar 1976, s 72.
6. Se ”Systars privilegium och ansvar”, *Nordstjärnan*, apr 1979, s 162.
7. Se *Wherefore, Ye Must Press Forward* (1977), s 127.
8. Se Bruce C Hafen, *A Disciple's Life: The Biography of Neal A. Maxwell* (2002), s 14–15, 555.
9. Madeleine L'Engle, *The Irrational Season* (1976), s 98.
10. I Bruce C Hafen, *Covenant Hearts: Marriage and the Joy of Human Love* (2005), s 265–266.
11. Kahlil Gibran, *The Prophet* (1973), s 28.

Frågor och svar

”Hur håller jag sabbatsdagen helig? Jag har koncentrerat mig på sådant som jag inte kan göra. Hur gör jag den till en dag att se fram emot i stället för en dag när jag inte kan göra något roligt?”

L I A H O N A

Herren avskilde sabbaten till en dag för vila och dyrkan. Eftersom sabbaten inte är som de andra dagarna i veckan väljer vi att inte göra samma saker på sabbatsdagen som vi gör andra dagar i veckan. Men det innebär inte att det inte finns mycket man kan göra. När du lär dig att sätta Herren främst på sabbatsdagen kommer du att ”kalla sabbaten din lust”. (Se Jes 58:13.) Här är några förslag på vad du kan göra för att helga sabbatsdagen och samtidigt se fram emot den.

Inrikta dig på vad du kan göra. Under Jesu tid fanns det många regler för vad man kunde och inte kunde göra på sabbaten. Jesus blev till och med ifrågasatt när han botade människor på sabbaten. Han undervisade och visade genom sitt exempel att det är viktigare att göra gott på sabbaten än att fundera över vad man inte kan göra.

Planera i god tid. Tänk först och främst på vad du kan göra på sabbaten — du kan

Inrikta dig på det goda du kan göra.

Genom att planera i förväg kan du börja se fram emot sabbatsdagen.

Tillbringa tid med din familj på söndagen.

Sabbatsdagen gjordes för dig och du blir välsignad när du helgar den.

till exempel arbeta på målsättningar för Personlig tillväxt eller Plikt mot Gud — och därefter göra upp planer för att genomföra dem. För det andra: Ägna dig åt skolarbete, vardagssysslor och andra uppgifter under veckan så att du kan inrikta dig på andliga ting under sabbaten. Genom att planera i förväg kan du börja se fram emot sabbatsdagen.

Tillbringa tid med din familj. President Gordon B Hinckley gav ett viktigt exempel på hur man kan helga sabbatsdagen: ”Stanna hemma och samla familjen omkring dig. Undervisa dem om evangeliet, njut av att vara tillsammans på sabbatsdagen, kom till era möten, delta.”¹ Genom att tillbringa tid med din familj kan du känna glädje på sabbaten.

Be om hjälp. Om du inte är säker på vad du ska göra på sabbaten eller om du upp-täcker att du har svårt att se fram mot den så kan du be. Herren har befallt oss att helga sabbaten, och han ger oss inte befallningar

L Ä S A R N A

utan att bereda en utväg för oss att utföra dem. (Se 1 Nephi 3:7.) Om du ber till din himmelske Fader hjälper han dig att veta vad du ska göra på sabbaten och hjälper dig att förändra dina känslor.

Sabbaten blev gjord för oss. (Se Mark 2:27.) När du gör ditt bästa för att helga sabbatsdagen blir du välsignad och ser fram emot varje söndag.

SLUTNOT

1. "Excerpts from Recent Addresses of President Gordon B. Hinckley", *Ensign*, aug 1996, s 61.

Sabbatsdagen är speciell för mig eftersom det är då man lär sig mer om Frälsaren och evangeliet och närmar sig sin himmelske Fader. Jag kan också bättre känna stillheten och friden i hans Ande eftersom jag inte distraheras av världslig oro. Om du söker Herren flitigt genom fasta, bön och studier i skrifterna, finner du honom och han välsignar dig med sin Ande. (Se Jer 29:13.) Hans Ande hjälper dig att lägga bort dina världsliga omsorger

och bli en bättre människa. (Se Jes 58:13–14.)

Moriah M, 15 år, Idaho, USA

Jag vet hur det känns. Men med tiden har jag insett hur underbar sabbatsdagen är. Vi kan glömma bort det vi inte kan göra om vi ber till vår himmelske Fader och ber om styrka. Genom att vi ber om styrka blir sabbaten en dag som du ser fram emot med spänning. På sabbatsdagen kan du vila, be,

tjäna, få välsignelser, ge näring åt din ande och utveckla oerhörd andlig styrka.

Richard R, 16 år, Nariño, Colombia

Gör så att sabbatsdagen skiljer sig från de andra dagarna i veckan. Du kanske tycker att du går miste om tid med dina vänner eller en extra dag för läxorna. Men om du väljer

dess världsliga ting framför sant iakttagande av sabbatsdagen, fundera då över de eviga välsignelser och den glädje som du går miste om. Genom att helga sabbatsdagen känner du dig inte bara andligt upplyft och redo att möta den kommande veckan, utan du visar också vördnad för din himmelske Fader. Jag har ett starkt vittnesbörd om att du ärligt kan komma att säga att söndagen är den bästa dagen i veckan.

Sophia W, 16 år, Maine, USA

Jag har märkt att det är lättare för mig att koncentrera mig på sabbaten när jag fullgör mina kallelser i kyrkan och i prästadömet. När jag utför mina plikter som präst och

hjälpelärarna och diakonerna med deras plikter, så upptäcker jag att jag inte funderar över sådant som jag inte kan göra utan kommer ihåg allting jag behöver göra.

Andrew S, 17 år, Montana, USA

Sedan jag beslutade mig för att helga Herrens dag har det blivit min favoritdag. Jag gjorde en mental lista över sådant som hjälper mig att bibehålla en anda av vördnad och tillbedjan på sabbaten. I min lista ingår till exempel att stiga upp tidigt, läsa skrifterna, arbeta på Personlig tillväxt, skriva i min dagbok och skriva brev. När jag gör detta och andra andliga aktiviteter känner jag den underbara anda och glädje som finns inom mig. Jag lägger också märke till att jag inte har tid över för mindre andliga aktiviteter.

Sílvia M, 18 år, Rio Grande do Sul, Brasilien

”Sabbatsdagen är ... en dag då vi ska komma till mötena för att dyrka Herren, dricka av kunskapens och undervisningens källa, njuta av familjens sällskap och upplyftas av musik och sång.

Sabbatsdagen är en belig dag då vi ska göra värdiga och heliga ting ... För att hålla detta bud måste man gå ner på sina knän i bön, förbereda lektioner, studera evangeliet, meditera, besöka sjuka och förtvivlade, skriva brev till missionärer, ta en tupplur, läsa nyttig litteratur och gå på alla möten.”

Se president Spencer W Kimball (1895–1985), "Sabbaten — en glädje", Nordstjärnan, jul 1978, s 4.

Betrakta sabbaten som en möjligheternas dag. Tänk på alla de familjeaktiviteter som du kan vara med på. Söndagarna i mitt hem består av att komma till kyrkan,

läsa upplyftande material, titta på kyrkans filmer, besöka brasafnarn och spela spel med min familj. Det är en dag när jag kan tillbringa mer tid med min familj och komma närmare vår himmelske Fader.

Justin D, 18 år, Washington, USA

Jag ser alltid med glädje fram emot sabbatsdagen. Den här dagen känner jag vår himmelske Faders stora kärlek. På sabbaten glömmer jag bort allt det svåra i mitt liv. När jag tar del av sakramentet vänds mina tankar till det stora offer som Jesus Kristus utförde för oss. Jag minns det hemska lidande han utstod för att vi på nytt ska kunna vara tillsammans med vår himmelske Fader. Mitt hjärta är fyllt av kärlek. Jag vill dela med mig av den här känslan till mina grannar, särskilt till dem som inte är medlemmar i kyrkan.

Anna R, 20 år, Ukraina

Svaren är avsedda att ge hjälp och perspektiv, inte som information om kyrkans lära.

NÄSTA FRÅGA

”Jag har några vänner som inte kommer till kyrkan längre. Hur kan jag hjälpa dem att återvända?”

SKICKA DITT SVAR tillsammans med namn, födelsedatum, församling och stav (eller gren och distrikt), och ett foto (med skriftligt tillstånd från dina föräldrar att publicera fotot) till:

QUESTIONS & ANSWERS 9/07

50 E North Temple St, Rm 2420

Salt Lake City, UT 84150-3220, USA

Eller skicka e-post till: liahona@ldschurch.org

Vi vill ha svaret senast den 15 september 2007. ■

LÄRA SIG ATT HOPPAS

*Trots inbördeskrigets fasor
fann jag hopp i en bok och
i en plastpåse.*

MARIAMA KALLON

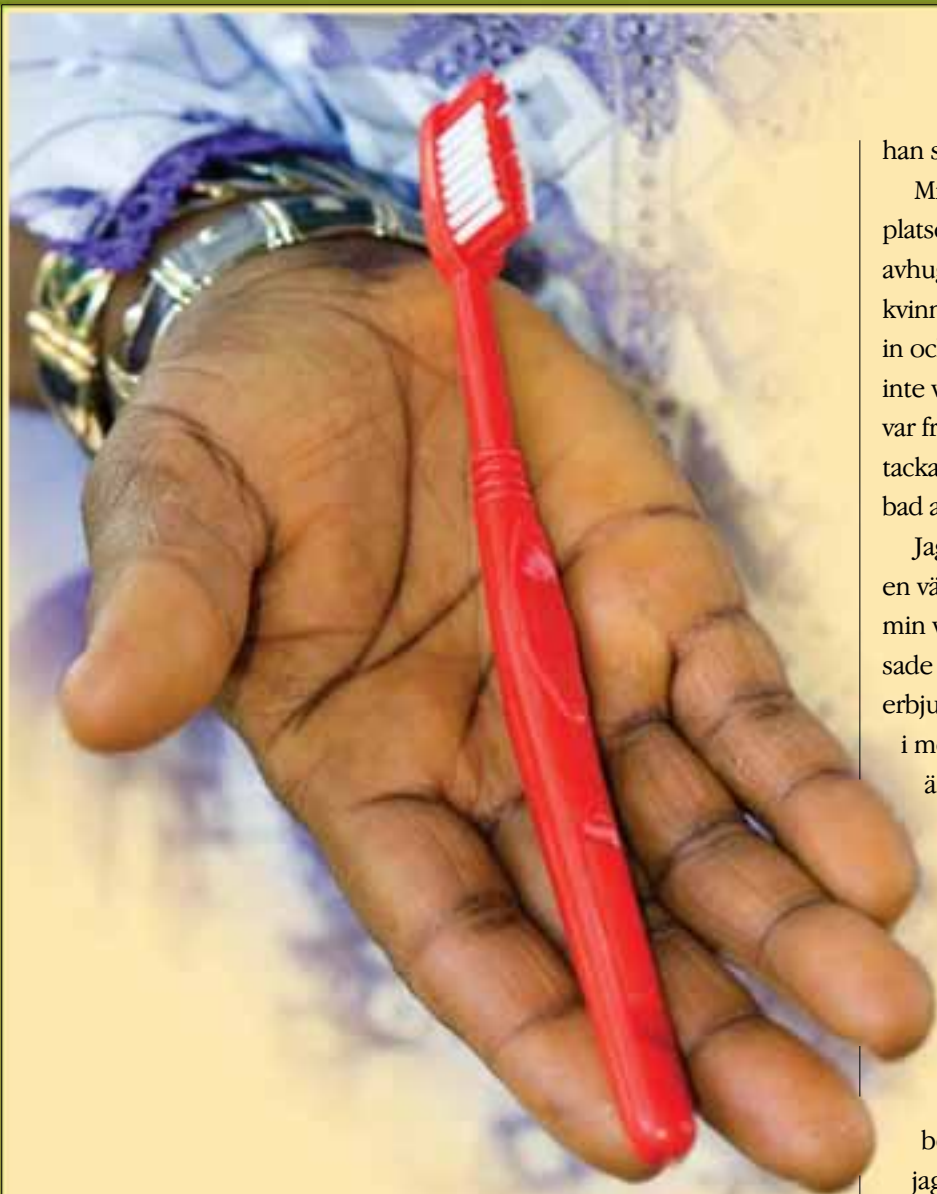
Berättat för Riley M Lorimer, Kyrkans tidningar

Sierra Leone var en sorglig plats under min tonårstid, men det var mitt hem. Under större delen av mitt liv blev mitt lilla västafrikanska land sönderslitet av inbördeskrig. Kriget påverkade allting. Min familj och jag var ständigt på flykt undan rebellsoldaterna. Vi var livrädda varje gång rebellerna gick igenom en stad. Någon såg hur deras facklor närmade sig i natten, varnade de andra och vi sprang alla ut i djungeln och ryckte till oss vadhelst vi kunde få tag i på vägen.

Omkring sju år efter det att kriget började kom rebellerna till vår stad. Hela min familj sprang iväg för att komma undan, men mina föräldrar, som bara var några steg bakom mig, blev skjutna och dödade. Jag sörjde dem svårt,

**Mariama Kallon, klädd i sin
traditionella afrikanska klädsel, håller
i en av sina mest dyrbara ägodelar, ett
hygienpaket.**

Kyrkan skickade mat och nödhjälpspaket till medlemmar i kyrkan och andra i Sierra Leone. Jag fick en filt och ett hygienpaket. De var ovärderliga.

men kunde inte stanna upp.

Min bror och syster och jag flyttade till en säkrare plats, och under en kort tid var vi trygga, men rebellerna attackerade slutligen den staden också. Den här gången hade vi inte tid att springa iväg. Min bror fångades och blev senare dödad. Min syster och jag blev uppradade utomhus tillsammans med alla de andra kvinnorna. Rebelsoldaterna högg av kroppsdelar på alla kvinnorna i raden. Vi var alla hemskt rädda. Alla grät och bad — även sådana som aldrig hade trott på Gud tidigare. Jag var inte medlem i kyrkan då, men jag trodde på Gud och bad att hans vilja skulle ske och hoppades att

han skulle finna ett sätt att rädda mig.

Mina kära syster som befann sig flera platser före mig i raden fick båda sina ben avhuggna. Men när rebellerna närmade sig kvinnan som var framför mig rusade vår armé in och rebellerna sprang iväg. Jag vet att jag inte var bättre än någon av människorna som var framför mig eller bakom mig, men jag tackade Gud att jag hade blivit skonad och bad att jag skulle förstå hans plan för mig.

Jag flyttade till en annan by för att bo hos en vän. När jag återgav min berättelse för min vän och för några av hennes grannar sade en granne: "Mariama, vi har inget att erbjuda dig, förutom en inbjudan till kyrkan i morgon. Det är där vi finner trygghet. Det är där vi finner hopp." Jag hyste redan kärlek till Gud och behövde tröst i mitt liv, så jag beslutade mig för att gå.

Min första söndag i denna sista dagars heliga gren är en dag jag aldrig kommer att glömma. Jag fick lära mig om hopp. Det syntes att dessa människor hade hopp och jag drogs till dem. Jag fick en Mormons bok och började genast läsa den. Jag minns att jag hörde i kyrkan att familjer kan vara tillsammans igen efter döden och att vi läste versen i Alma 11 där han undervisar om att vår kropp kommer att vara fullkomlig i uppståndelsen. Jag kände Anden så starkt när jag tänkte på min familj. Jag visste att kyrkan var sann och att vi kunde vara tillsammans för evigt och att vi, var och en av oss, skulle vara friska och hela.

Det fanns inga missionärer i Sierra Leone vid denna tidpunkt, så jag fick lektionerna av min grenspräsident och döptes och konfirmerades strax därefter. Vi välsignades i vår stad eftersom kyrkan skickade mat och nödhjälpspaket. Maten uppehöll livet på oss alla. Alla var så tacksamma över att bara få en liten påse ris eller bönor. Jag fick en filt och ett

hygienpaket som innehöll en tandborste, tandkräm, schampo, tvål, en kam och en tvättlapp.

Kort därefter slog rebellerna till igen. De brände ner huset som jag bodde i, och jag sprang för att undkomma flammorna. Jag tog mig bara tid att rädda två saker — mina skrifter och mitt hygienpaket. Vi befann oss i flykt ett tag efter detta, och jag använde mitt hygienpaket för att hjälpa personer i min omgivning. Jag brukade trycka ut en gnutta tandkräm till var och en, eller också begav vi oss till floden där jag försiktigt lät min tvål gå från person till person. Hygienpaketet var så värdefullt för oss. Också filten var ovärderlig. Den gav oss skydd i många dagar tills dess jag använde den till att svepa in en gamma kvinna som hade dött och inte hade någon-ting att bli begravd i.

Slutligen återvände jag till min stad och min gren. Det var då jag beslutade mig för att jag ville verka som missionär. Detta var ett svårt beslut för mig eftersom jag inte hade någonting och skulle lämna människor bakom mig som jag älskade.

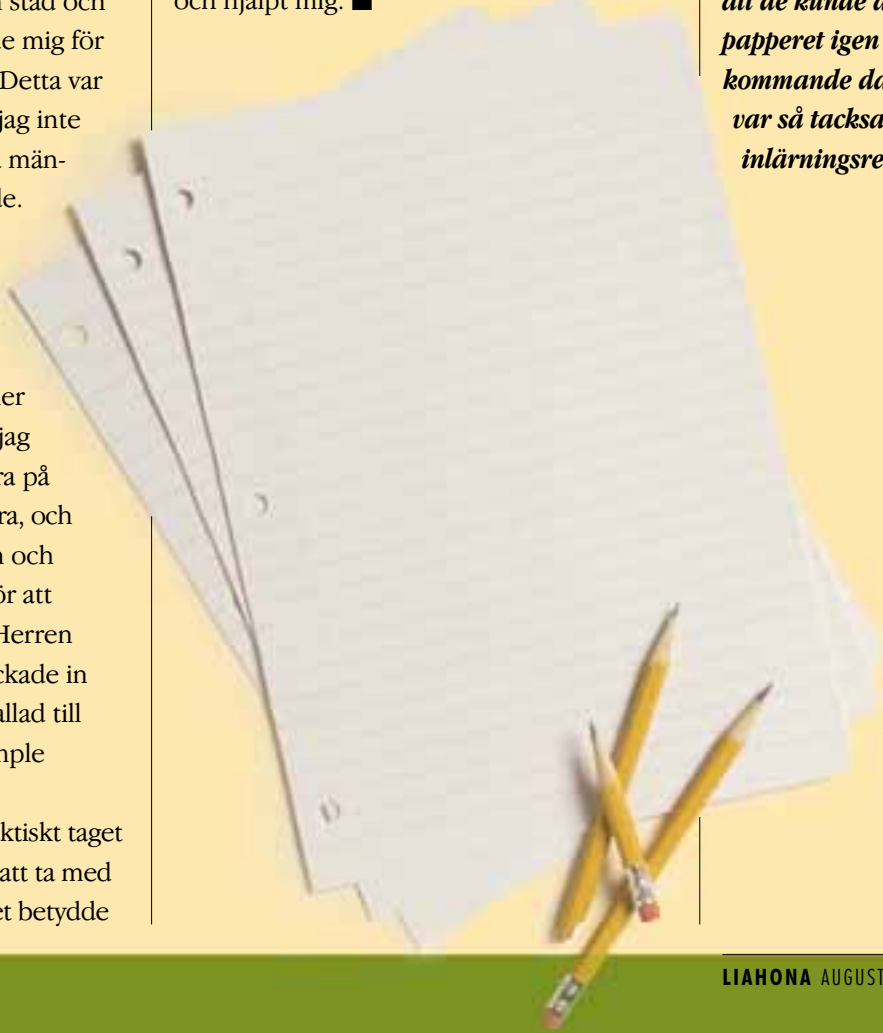
Medan jag försökte bestämma mig läste jag Läran och förbunden 84:81 och 88, där det står: "Sörjen fördenskull icke för morgondagen, för vad I skolen äta eller dricka eller kläda eder med ... ty jag skall gå framför eder. Jag skall vara på eder högra sida och på eder vänstra, och min Ande skall vara i edra hjärtan och mina änglar runt omkring eder för att understödja eder." Jag visste att Herren skulle ta hand om mig, så jag skickade in mina missionspapper och blev kallad till Utahmissionen Salt Lake City Temple Square.

Jag kom fram till Utah med praktiskt taget ingenting, men jag insisterade på att ta med mig mitt hygienpaket eftersom det betydde

så mycket för mig. En dag tog min kamrat och jag en tur till Humanitarian Center i Salt Lake City, och jag lade märke till en filt med Hjälpföreningens motto inbroderad, på samma sätt som på den jag hade haft i Sierra Leone. Jag såg mig omkring och såg hygienpaket som var likadana som det jag hade och välbekanta påsar med bönor och ris, och jag började gråta.

"Det var härifrån de kom!" tänkte jag för mig själv. Tårar strömmade nerför mina kinder när jag mindes vad dessa ting som låg travade på hög i Humanitarian Center betydde för mina vänner och mig i Sierra Leone. Jag var så tacksam för att Herren hade bevarat mig, för att han fört in evangeliet i mitt liv och för att han låtit mig verka som missionär. Jag visste att hans änglar verkligen hade varit runt om mig och hjälpt mig. ■

När jag fick mitt nödhjälpspaket fick min styvsyster ett skolpaket. Hon var det enda barnet i sin skola som hade papper. Försiktigt rev hon ut en del till var och en av sina vänner och bröt var och en av sina tre pennor i två delar, och gav en halva till var och en av sina vänner. Varje dag brukade barnen skriva ner vad de lärde sig och därefter försiktigt suddade ut allting varje kväll så att de kunde använda papperet igen nästkommande dag. De var så tacksamma för inlärningsredskapen.

Hur man blir en duktig medlemsmissionär

Nu när missionsarbetet koncentreras till församlingar och grenar, vad kan då medlemmarna göra för att bli bättre missionärer? Här är några tankar från sista dagars heliga i British Columbia i Canada.

R VAL JOHNSON
Kyrkans tidningar

Syster Ma är kanske den bästa missionären i världen. Det är åtminstone den åsikt som Anthony Middleton, president för Canadamissionen Vancouver, förfäktar. Hans åsikt är lite förvånande med tanke på att Lena Ma inte är en av hans heltidsmissionärer och att hon talar mandarin i det engelsktalande British Columbia. Och ändå blir minst två personer medlemmar i kyrkan varje år av dem som hon berättar om evangeliet för.

President Middleton inser att British Columbia under en ganska lång tid inte har varit den mest fruktbara jordmånen i världen för att finna nya medlemmar. Men saker och ting håller på att förändras. Tack vare syster Ma, och andra medlemmar som hon, har antalet undersökare i missionen som anhåller om att få bli döpta och konfirmerade ökat avsevärt enligt president Middleton. I och med att missionsarbetet har getts högsta prioritet av deras prästadömsledare har de sista dagars heliga i British Columbia verkligen blivit

medlemsmissionärer. Och det som de lär sig kan användas av missionärsinriktade medlemmar överallt i världen.

Förändring

Canadamissionen Vancouver har kämpat i årtal med att öka antalet människor som blir medlemmar i kyrkan. Collin Van Horne, president för Nanaimo stav i British Columbia, förklarar att i British Columbia "finns det en outtalad överenskommelse om att religion inte är något ämne för diskussion. I Canada säger man: 'Jag klarar mig.' Under lång tid har denna kultur överlämnat missionärsarbetet till heltidsmissionärerna, vilka tillbringade större delen av sin tid med att skrifa. Tyvärr är inte skriftande ett särskilt produktivt sätt att finna människor som är intresserade av evangeliet.

Med uppmuntran från generalauktoriteterna vidtog missionspresidenten och stavspresidenterna i British Columbia därför några förändringar för ett antal år sedan. De flesta av dessa förändringar inbegriper att hjälpa medlemmarna att bli bättre på att bjuda in andra till kyrkan.

Leda rundturer i möteshuset

En av de förändringar som stavspresidenterna gjorde var att införa och anpassa det framgångsrika sätt som missionsarbete utförs på i det närliggande Tacoma i Washington i USA. Missionärerna där bjöd omedelbart

Jean Zhao (till vänster) på sin dopdag tillsammans med sin vän Lena Ma. Syster Zhao är en av många som syster Ma har hjälpt komma in i kyrkan.

in intresserade kontakter på en rundtur i det närmaste möteshuset. När missionärerna beskrev kyrkans lokaler och program undervisade de också om återställelsen. Rundturen avslutas i kapellet eller i närheten av en målning av första synen, där missionärerna bär vittnesbörd om profeten Joseph Smith och inbjuder gästerna att be tillsammans med dem.

I British Columbia ingår nu rundturer i möteshuset i det omfattande missionsarbete som uppmuntrar medlemmar — inte bara heltidsmissionärer — att inbjuda sina bekanta

till en rundtur. Canadamissionen Vancouvers uppteckningar visar att om sju personer inbjuds till en rundtur i möteshuset, helst med en medlem vid deras sida, kommer en att bli döpt och konfirmerad.

”Vad vi försöker åstadkomma under rundturens gång”, säger president Middleton, ”är att få en icke-medlem att tänka: ’Vet du vad, det skulle kännas mycket bra att vara medlem i den här kyrkan. Den har något att erbjuda mig.’”

Många nya medlemmar i British Columbia minns sitt första besök till ett sista dagars heliga möteshus och andan de kände där. Malcolm Coffill från Port Alberni församling i Nanaimo stav blev medlem i kyrkan i augusti 2005 efter att ha introducerats till evangeliet av sina grannar, Tom och Marla Housholder. Broder Coffill säger att vad som övertygade honom om att bli medlem i kyrkan var ”den underbara känsla jag förnam första gången jag steg in i denna vackra byggnad och det varma välkomnande jag fick.”

Syster Jill Berrett, en heltidsmissionär i Canadamissionen Vancouver, berättar om en undersökare som var med på en rundtur i möteshuset på inbjudan av sin 18-åriga vän. ”Medan

hon deltog i rundturen blev hon så entusiastisk att hon genast ville ta emot lektionerna. Hennes vän gav henne en Mormons bok och en annan vän inbjöd henne till ett läger för Unga kvinnor. Hon kände sig så älskad, så omsluten att hon började hänvisa till församlingen som ’sin församling’ till och med innan hon döptes.”

Naturligtvis känner inte alla som kommer till ett sista dagars heliga möteshus omedelbart Anden. Men många ger sig av därifrån med en önskan att få veta mer om kyrkan.

evangeliet. "När vi träffar någon", säger Shaina, "frågar vi genast, 'besöker du någon kyrka i området? Vi besöker Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga. Har du hört talas om den?'"

Vi försöker göra det till en lek. En dag bad Sonny mig att hälsa på en man som såg ut som en tidigare medlem i vår gren. När jag gick fram till honom upptäckte jag att Sonny retades med mig. Mannen var en främling. Först uppstod en besvärad stämning och därefter sade jag bara:

Liksom familjen Orrego (ovan), upptäcker framgångsrika medlemsmissionärer vad som fungerar bäst för dem och gör sedan detta till en del av sitt dagliga liv. Familjen Orrego använder en missionsplan för att hålla sig fokuserade på att inbjuda andra att lyssna till evangeliet.

Lär av framgångsrika medlemsmissionärer

Syster Ma har inbjudit människor till Herrens hus i 10 år. Mer än 20 av dessa har tagit emot evangeliet. "Jag har aldrig sett syster Ma vid en aktivitet i kyrkan utan en icke-medlem i släptåg", säger president Middleton. Och hon låter dem alltid veta vad de har att förvänta sig av sitt första besök.

Här följer ett exempel: Ruby. Lena Ma träffade Ruby i biblioteket och inledde ett samtal. "Jag frågade Ruby vad hon brukar göra på söndagen", säger syster Ma. "Jag frågade om hennes son, om det fanns någonting i hennes kyrka för honom. Därefter beskrev jag vår primärorganisation och inbjöd henne att komma och själv bilda sig en uppfattning. Hon kom och därefter gjorde hon några besök till. Hon började ta missionsdiskussionerna igår."

Sonny och Shaina Sala, som nyligen flyttade från Salt Spring Islands gren i British Columbia till Cardstons åttonde församling i Alberta, går till väga på ungefär samma sätt som syster Ma. Sonny och Shaina har talat med hundratals, kanske tusentals bekanta och främlingar om

'Du liknar en vän som jag kände en gång. Han var medlem i min kyrka. Har du någonsin hört talas om mormonkyrkan?' Det visade sig att han hade varit medlem. Vi hade ett samtal om tro och jag bjöd in honom till kyrkan. Och sedan sade han: 'Vet du vad, jag blev just utskriven från sjukhuset, och här är du, denna ängel, och inbjuder mig tillbaka till kyrkan.' Om jag inte hade öppnat min mun skulle jag inte ha vetat att han varit på sjukhuset och behövde förnya kontakten med kyrkan."

"När vi överlämnar oss åt Herren", säger

Sonny, "ser han till att människor kommer i vår väg."

Han berättar om hur han backade med sin husbil en dag och slutligen hamnade i ett dike. Han anropade en bärgningsbil och Anden manade honom att berätta för chauffören om evangeliet. "Jag sade till honom: 'Herren gjorde såg att jag hamnade i

det här diket för att jag skulle träffa dig.' Han skrattade och vi samtalade. Det visade sig att hans mormor en gång i tiden varit mormon. Han ville ha en Mormons bok. Vi försöker ha lätt tillgängliga exemplar och jag var glad över att ge honom ett."

Utveckla missionsplaner för församling och familj

Syster Ma och Salas har gjort missionsarbetet till en naturlig del av sina möten med människor varje dag. En del av oss finner emellertid tanken att samtala med andra om evangeliet skrämmande. Vi behöver lite hjälp för att komma igång. Det är då som en missionsplan i församlingen eller grenen kommer väl till pass.

Vid ett samordningsmöte för stavspresidenter strax efter det att president Middleton blivit missionspresident, diskuterade stavspresidenterna i British Columbia om

De flesta församlingar och grenar i British Columbia har nu utvecklat sina egna missionsplaner. Planerna är så enkla att de kan få plats på ett litet kort och sättas fast på ett kylskåp. En del församlingar, liksom Victorias andra församling, har tagit nästa steg. Biskop Frank Hitchmough och församlingens missionsledare, Michael Mulholland, har pratat med familjerna i församlingen och hjälpt dem att utveckla sina egna missionsplaner för familjen. Planerna består av målsättningar och tillvägagångssätt som varje familj tycker fungerar bäst för dem.

Marla och Tom Housholder (ovan) inbjuder Anden till sitt hotell. En som kände Andens inflytande där, Malcolm Coffill (till höger), blev medlem i kyrkan.

sina stavars missionsplaner och utvecklade en del riktlinjer för församlings- och grensplaner enligt rekommendationerna i *Predika mitt evangelium*. Tanken är att de som gör upp sin egen missionsplan blir motiverade att få planen att fungera. Stavspresidenterna fastställde fyra principer som varje församling och gren i deras stavar skulle använda sig av för att bygga upp sin plan:

1. Planen ska involvera varje medlem, inte bara församlingens eller grenens missionsledare.
2. Den bör ha mätbara målsättningar.
3. Den bör inbjuda familjerna att upprätta sina egna missionsplaner.
4. Den bör vara enkel.

Ta ledningen

Broder Mulholland har klartgjort att nyckeln till framgångsrikt missionsarbete inte bara är en genomförbar plan. "Det handlar inte så mycket om planen som om vem som tar ledningen", säger han. "Ett stavspresidentskap som president Keyes och hans rådgivare, som är hängivna

missionsarbetet, är vad som får planerna att fungera. De ger vägledning till biskoparna och när biskoparna ger missionsarbetet hög prioritet blir arbetet utfört."

President Randy Keyes från Victoria stav berättar hur prästadömsledarna i British Columbia blev ombedda av sina områdesauktoriteter att fundera över hur de prioriterar missionsarbetet. För många församlingar och grenar var det något som

befann sig ganska långt ner på listan. Prästadömsledarna i British Columbia rangordnar nu missionsarbetet näst viktigast efter att ta hand om ungdomarna.

I församlingar där medlemsmissionsarbetet är framgångsrikt betonas det av biskoparna på prästadöms verkställande kommitté (PVK), i församlingsrådet och på prästadöms och Hjälpföreningens möten. De delegerar uppgifter och tillsammans med församlingens ledarskap håller de koll på de framsteg som undersökare och mindre aktiva medlemmar gör.

En av de mera framgångsrika aspekterna av många församlingars missionsplaner är en medlemsmissionsklass till vilken biskopen kallar sex eller åtta medlemmar åt

gången. En församlings- eller heltidsmissionär undervisar klassen. Lektionerna hämtas ur *Predika mitt evangelium*, och ämnena som tas upp är läran bakom missionsarbete, självmotivering och praktiska tillvägagångssätt. Klassmedlemmarna tycker om att återge personliga missionärsupplevelser och rollspel.

Ytterst vilar missionsarbetet på varje enskild medlems skuldror. Varje medlem behöver bestämma sig för hur han eller hon bäst kan sprida evangeliet — och därefter göra det.

Benjamin och Robin Orrego upptäckte vad som fungerar för deras familj och gjorde det därefter till en del av deras missionsarbete i familjen till och med innan de blev ombedda att upprätta en plan. De inbjuder människor till sitt hem för "husmöten" under vilka de har inspirerande diskussioner, dock inte nödvändigtvis om kyrkan. Lekar och mat är en del av kvällen. Familjen Orregos delar också ut kyrkans filmer och litteratur.

De inser dock att det är mer effektivt att vara en del av en organiserad, enad missionsstyrka än att enbart göra individuella ansträngningar, så de har gjort till en del av sin familjeplan att inbjuda tre personer till en rundtur i möteshuset varje år. Denna målsättning, eller en variation av den, ingår i församlings- och familjeplaner över hela British Columbia. Idén började med presidenten för Abbotsfords stav, Paul Christensen, och spred sig snabbt.

Var naturligt kreativ

President Christensen har också bett sina stavsmedlemmar att fundera på andra tillvägagångssätt. Varje månad ger stavspresidentskapet förslag på någon grupp med människor som medlemmarna kan beakta att bjuda in, till exempel yrkesmän, medarbetare eller grannar. Han vill också att heltidsmissionärerna inte bara ska besöka PVK och församlingsråd utan också

biorganisationernas möten. Han närvarar vid missionärernas distriktsmöten och zonkonferenser, där han betonar att missionärernas roll är att undervisa och att medlemmarnas roll är att inbjudas. Medlemmarna stöder missionärerna och vittnar när tillfällen ges. Då och då kan de till och med berätta om evangeliets principer.

Men för det mesta inbjuder de andra att "komma och se". (Se Joh 1:39, 46.)

En av hans mest kreativa idéer är att engagera medlemmar av andra trosuppfattningar i att undervisa kyrkans medlemmar i färdigheter som de inte har. "Vi hade nyligen en konferens för ensamstående vuxna med en mängd seminarier. Det typiska tillvägagångssättet är: Vem känner vi i området som är rörmokare? Vem är mekaniker? Jag sade: 'Låt oss inte ha medlemmar som undervisar på seminarier. Hitta en rörmokare i samhället. Gå ut och finn en allt

i allo. Få dem att komma. Ge dem en rundtur i kapellet så att de förstår vilka vi är.' Vi behöver se oss omkring."

Victoria stav har tagit denna utåtriktade inställning till sitt hjärta under ett antal år. År 1978 startade Sandra Gill en släktforskningsförening i samhället som först träffades i hennes källare. Hon besöker fortfarande föreningens möten och undervisar klasser, men större delen av tiden tillbringar hon nu i släktforskningscentret i stavens möteshus. Förutom henne finns det 60 andra som tillhör personalen, av vilka de flesta är icke-medlemmar. Centret är öppet 45 timmar i veckan och ungefär 70 procent av besökarna är inte medlemmar i kyrkan.

Liksom syster Gill har Tom och Marla Housholder funnit kreativa sätt att använda sina intressen och omständigheter på för att sprida evangeliet. Broder och syster Housholder äger ett litet hotell i Port Alberni. De förvissas sig om att kyrkans tidningar finns lätt

HAR DU EN BERÄTTELSE ELLER METOD SOM DU VILL ÅTERGE?

Medlemmar i British Columbia i Canada har utvecklat många olika sätt att inbjudas andra att lära sig om evangeliet. Om du har ett sätt som har fungerat för dig, berätta om det för oss så att vi kan återge det för andra läsare av *Liahona*. Skicka din idé via e-post till liahona@ldschurch.org eller posta den till:

Missionary Ideas, *Liahona*
50 E North Temple St, Rm 2420
Salt Lake City, UT 84150-3220,
USA

tillgängliga i deras vestibul och att varje gästrum har en Bibel och en Mormons bok. Under de tre år som de har drivit hotellet har de "förlorat" mer än 30 exemplar av Mormons bok och hoppas förlora ännu mer. De är också värdar för en musikfestival och en julkrubbeföreställning under jultiden. En av körerna kommer från Port Alberni församling, där Tom Housholder verkar som biskop.

Var där Anden finns

President Christensen från Abbotsfords stav har en stark tro på den gudomliga kraft som åtföljer den fysiska närvaron av sista dagars heliga tempel. Det är en anledning till att han är så entusiastisk över det tempel som tillkännagavs för Vancouver i juni 2006. "Jag tror inte att vi får ett tempel därför att vi är särskilt rättfärdiga", säger han. "Jag tror att vi får ett tempel därför att vi behöver berätta om evangeliet. Vi behöver det ljus som tempel för med sig."

Ett förvånansvärt stort antal människor i British Columbia har blivit medlemmar i kyrkan på grund av känslor de fått på tempelområdet. "Jag glömmer aldrig den känsla jag fick när jag gick genom grindarna till Temple Square i Salt Lake City", säger Julie Keyes från Victoria stav. "Det kändes som att gå från mörker in i ljuset." Hon tog intryck av hela upplevelsen — människorna hon träffade, vittnesbördet om Joseph Smith, fokuseringen på Jesus Kristus. "Jag tänkte: Jag måste ta reda på mer om det här." När hon återvände hem till British Columbia ringde hon till närmaste möteshus och bad att få träffa missionärerna.

Syster Keyes, som nu är gift med presidenten för Victoria stav, befann sig på tempelområdet därför att en medlem i kyrkan inbjöd henne att komma, och hon blev överraskad över den värme hon kände från medlemmarna där. Faktum är att om ett gemensamt tema kännetecknar varje berättelse som

de nyomvända delar med sig av i British Columbia, så är det detta: Ljuset, glädjen och den äkta vänskapen som kyrkans medlemmar utstrålar. Att vara tillsammans med medlemmar och känna Anden är vad som motiverar dem att lära sig mer.

Det tycks vara det mönster som kyrkans medlemmar i British Columbia finner vara mest framgångsrikt. De lär sig att det inte är de som omvänder människor, det är Herren. De behöver bara efterleva evangeliet, älska människor och inbjuda dem att vara någonstans — i möteshuset, på kyrkans aktiviteter, i medlemmars hem, på tempelområdet — där Anden finns. De mest erfarna medlemsmissionärerna bekymrar sig inte över om människor förkastar deras inbjudningar. De fortsätter bara att inbjuda. Missionärerna fortsätter att undervisa. Och Herren fortsätter att välsigna sina barn med Andens vittnesbörd. ■

När biskopar ger missionsarbetet hög prioritet blir arbetet gjort", säger missionsledaren i Victorias andra församling, Michael Mulholland (ovan), bär tillsammans med de nya medlemmarna Erma McArthur (till vänster) och Beth Landry.

Vår tempelvigsel var värd alla ansträngningar

Geovanny Medina

Det var inte förrän min första affärssatsning hade gått i stöpet och min andra brann ner till grunden som jag undrade om jag skulle kunna föra min fästmö Beny till templet. Vi hade hört att det skulle bli en trosprövning att komma dit, men när vi gjorde tempeläkenskapet till vår målsättning hade vi ingen aning om hur svårt vår tro skulle bli prövad.

Beny och jag träffades i vårt hemland Panama efter att ha verkat som missionärer. På den tiden blev de par i Panama som ville inleda sitt gifta liv i templet borgerligt vigda strax innan de åkte till närmaste tempel, templet i Guatemala City i Guatemala. Det skulle bli en dyrbar och besvärlig resa, men att bli beseglade var en välsignelse som vi inte ville vara utan.

Dagen efter mitt frieri förlorade jag mitt arbete. Oförskräckt beslutade jag mig för att tjäna pengar genom att förmedla rundresor i buss. Min buss gick sönder första kvällen. Bekymrad men bestämd beslutade jag mig sedan för att sälja t-shirts. Morgonen då jag gav mig av för att hämta tröjorna från tillverkarna fann jag att byggnaden hade brunnit ner till grunden kvällen före. Det tycktes

som om mina förhoppningar också hade gått upp i rök.

Det var bara några månader före nästa planerade tempelresa, men ändå hade varje ansträngning att tjäna pengar slutat

i totalt misslyckande fram till nu. Jag lämnade den rykande grushögen och gav mig av för att finna Beny.

"Jag har ingenting", berättade jag för henne. "Kanske du inte bör gifta dig med mig."

"Om jag ville gifta mig för pengar skulle jag redan vara gift", sade hon. "Men jag gifter mig inte för pengar. Jag gifter mig med dig därför att jag älskar dig."

Det var en vändpunkt. Vi kände att vi hade klarat av ett viktigt prov. När vi gick framåt med tro började dörrar öppna sig. Jag fann arbete

Vi fortsatte att gå, och sova i här-bärgen vid vägkanten, tills vi nådde fram till den nicaraguanska gränsen. Därifrån lyckades vi ta en taxi till huvudstaden.

som möbeltillverkare, även om betalningen inte räckte för att tillgodose våra behov. Då erbjöd sig en vänlig biskop att hjälpa till med vår bussbiljett. Hur glädjande detta erbjudande än var så kändes det inte rätt. Vi hade bestämt oss för att vara oberoende. Men när vi såg att han verkligen hade en önskan att hjälpa till frågade vi honom om han kunde ge Beny ett arbete istället. Han gjorde det.

Efter att ha tjänat tillräckligt med pengar för att resa till templet gifte vi oss borgerligt och var slutligen på väg till Guatemala med 10 andra medlemmar i kyrkan. Men vårt prov var inte över än.

Omfattande transportstrejker satte stopp för oss vid Costa Ricas gräns. Efter att ha väntat vid gränsen i två dagar beslutade sig vår chaufför för att återvända. Men Beny och jag, tillsammans med två bröder och ett annat par, beslutade oss för att inte ge upp. Efter att ha sett vår buss vända om och lämna oss vandrade vi in i Costa Rica. Vi fortsatte att gå och sova i härbergen vid vägkanten tills vi nådde fram till den nicaraguanska gränsen. Därifrån lyckades vi ta en taxi till huvudstaden där vi köpte en bussbiljett till Honduras gräns. Två dagar — och ytterligare två bussar senare — kom vi slutligen fram till templet. Vi var glada, men vi var smutsiga och trötta och vi hade gjort av med mycket mer pengar än vi hade planerat.

Efter att ha gjort oss i ordning upptäckte Beny och jag att vi saknade våra tempelrekommendationer! Vad som gjorde saken än värre var att vår biskop i Panama skulle åka iväg på

en affärsresa samma dag. Vi var förkrossade. Hade vi utstått alla våra provningar förgäves? Vi strök Benys bröllopsklänning och förlitade oss på att om Herren hade hjälpt oss att komma så långt skulle han förbarma sig över oss och se till att det ordnade sig.

Trots att vi trodde att vår biskop hade åkt iväg beslutade vi oss ändå för att ringa honom. Till vår förvåning hade han trots allt inte företagit sin affärsresa. Han sade att han kände att han borde stanna hemma istället. Vi var överlyckliga! Han lovade att faxa de nödvändiga papperna så snart som han kunde nå en faxmaskin.

Vi väntade och väntade, allt medan vi bad i templets vigselväntrum. Det var lördag och om två timmar skulle templet vara stängt fram till måndagen. Varför dröjde det så länge? Slutligen nådde faxet fram, med en ursäkt från biskopen: Strömmen hade brutits just när han stod i begrepp att sända faxet.

Slutligen, efter alla dessa provningar och förseningar, beseglades vi för evigt som man och hustru. Vår glädje — som var värd allt arbete, väntande och oro — var fullständig!

Inte alla som vigs i templet ställs inför sådana problem, men för Beny och mig (och de andra som kom till templet tillsammans med oss), hade dessa erfarenheter en förädlande

inverkan. Tre av de fyra bröder som tog sig fram till templet under denna resa blev senare kallade som biskopar. Två verkar för närvarande som rådgivare i stavspresidentskap. Vi har alla blivit så välsignade. Det var en av de största upplevelserna i mitt liv.

Om vårt mål att gifta oss i templet bara hade handlat om världslig kärlek så skulle vi inte ha klarat av det. Men eftersom vi trodde på den beseglande kraften i det prästadöme som återstälts i vår tid gav vi inte upp.

Vi visste att vårt tempeläkenskap, för tid och evighet, var värt alla de uppoffringar vi kunde behöva göra. ■

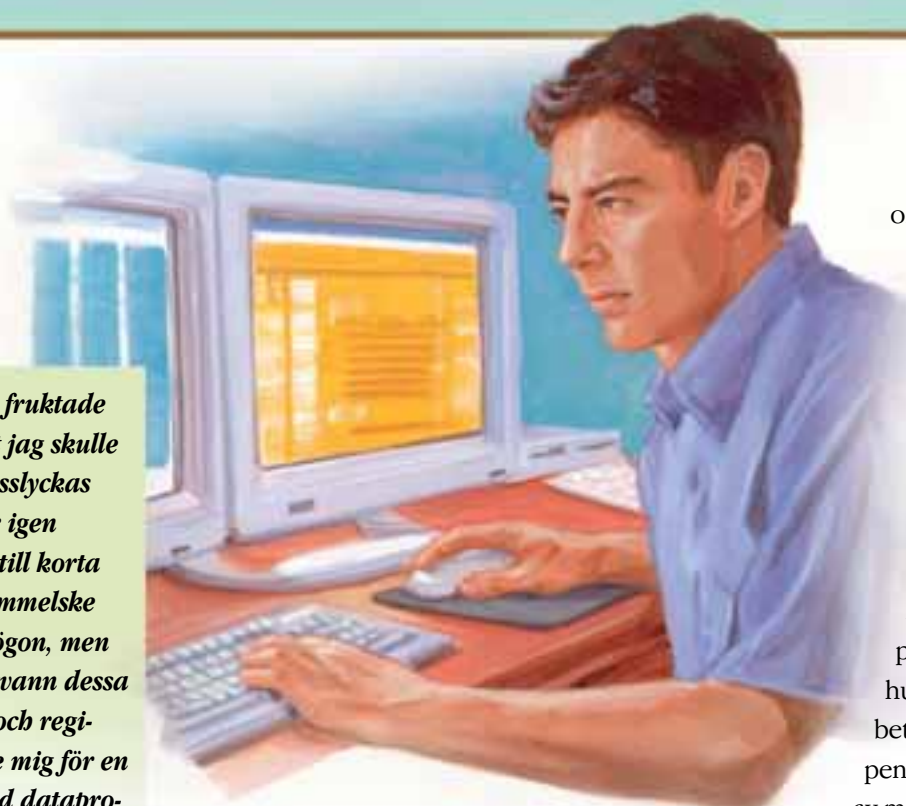
Min sista chans

Luis Mella

Vid 18 års ålder beslutade jag mig för att lämna kyrkan. Under en tid verkade det inte som om mitt liv skulle påverkas av att jag lämnade Frälsarens sida. I mitt hemland Chile kunde jag leva bekvämt på min lön. Jag kände att jag alltid skulle ha pengar till min världsliga livsstil och att jag kunde fortsätta att ignorera de löften jag gav vid 14 års ålder i dopets vatten.

Jag fortsatte så i några år men sedan slutade saker och ting att fungera för mig. Allting tycktes mörkna runt omkring mig. Jag förlorade mitt arbete och hade svårt att finna ett

Jag fruktade att jag skulle misslyckas och åter igen komma till korta i min himmelske Faders ögon, men jag övervann dessa tankar och registrerade mig för en kurs med dataprogrammering som huvudämne.

nytt. Jag behövde utföra alla slags arbeten bara för att överleva. Detta borde ha fått mig att vakna upp och finna rätt väg igen, men det gjorde inte det.

Kort därefter gick min far bort 1998. Eftersom jag var den äldste sonen föll en stor del av ansvaret av att ta hand om min mor och yngre bror på mina skuldror. Jag tog farväl av min sorgfria livsstil och kom till insikt om att Herren ibland tillåter ting att hända som vi inte förstår förrän vi ser resultatet.

Jag tror att han tillät mig bli utblottad för att visa mig att enda lösningen var att betala tionde, vilket jag gjorde efter att ha återvänt till kyrkan och förnyat mina förbund. På detta sätt förde han mig tålmodigt och kärleksfullt tillbaka till hjorden.

Under generalkonferensen 2001 introducerade president Gordon B

Hinckley Ständiga utbildningsfonden. Jag behövde möjligheterna som ett sådant program erbjöd så att jag kunde resa mig upp ekonomiskt, men jag undrade om jag kunde uppfylla programmets fordringar.

Under sakramentsmötet några månader senare talade vår stavspremierad om programmet. Till min stora förvåning fick jag veta att jag trots allt kanske var kvalificerad. Jag tänkte för mig själv: "Detta är min sista chans. Jag får inte sumpas den."

Jag började sedan att fundera över de ansvar som programmet skulle kräva av mig, och jag fruktade att jag skulle misslyckas och åter igen komma till korta i min himmelske Faders ögon. Men jag övervann dessa tankar och efter att ha fått information från den lokala institutchefen ansökte jag. Med tanke på mitt förflutna hade jag föga hopp om att bli godtagen. Det kändes som om jag inte förtjänade en sådan välsignelse även om jag hade

omvänt mig och återvänt till kyrkan.

När jag fick ett positivt svar från kyrkans huvudkontor blev min familj och jag överlyckliga. Den summa som beviljats var inte tillräcklig för hela det akademiska året, men jag satte igång och registrerade mig som elev med dataprogrammering som huvudämne. Jag fick höga betyg och förtjänade ett stipendium som betalade resten av min skoltid.

Sedan dess har jag gjort allting som står i min makt för att visa min tacksamhet. Jag arbetar hårt, jag studerar flitigt och jag fullgör mina ansvar i kyrkan. Jag går i institutet för att försöka kompensera för de år som jag gick miste om och för att lära mig vad Herren förväntar sig av mig.

Det viktigaste jag vet är att jag blivit förlåten för allt det dåliga jag gjort. Alla mina framtidsplaner bygger på denna kunskap. Jag ska fortsätta hjälpa min familj, men nu kan jag göra det på ett bättre sätt. ■

Förenade genom bön

Daniel Openshaw

Den grundläggande militära utbildningen var tuff, särskilt i andligt avseende. Jag var omgiven av dåligt språk och dåliga

inflytanden. Bön och prästadömsväl-signelser gav mig kraft att uthärda, men jag längtade efter mer än personliga böner. Eftersom jag verkat som missionär var jag medveten om den kraft och enighet som kan bli följden av att be med en kamrat. Enighet var en sak som vår grupp på omkring 56 flygare definitivt saknade.

Tre veckor in på grundutbildningen kämpade vi fortfarande med att komma överens och arbeta som ett team. Jag vände mig till de yngre befälen och bad om tillstånd att hålla ett bönemöte på kvällen för alla som ville komma. Förvånansvärt nog samtyckte de inte bara utan stödde också förslaget.

Sex flygare kom till det första mötet. Efter taptot och när ljuset hade släckts använde vi en ficklampa för att läsa några verser från Nya testamentet

som tog upp de problem vi hade. Vi höll därefter en bön och bad om att vi skulle ha Guds Ande med oss och att vi skulle vara tacksamma för det vi hade.

Gradvis började fler flygare att närvara på vårt möte. Snart hade antalet stigit till 15. Ibland läste vi verser i Bibeln, vid andra tillfällen läste vi från Mormons bok. Varje kväll gavs den som ville be möjlighet därtill.

En flygare som vågade sig på att komma till vårt bönemöte lyssnade bara först. När han fick tillfälle att be ville han stå över. Men några veckor senare förenade han sig med oss och bad en kväll att hans familj skulle

bli hjälpta med problem därhemma och att han skulle bli styrkt under de sista veckorna av utbildningen. Han sade att han skulle sakna våra möten när utbildningen var över och att han hade för avsikt att hålla personlig bön varje kväll innan han gick till sängs.

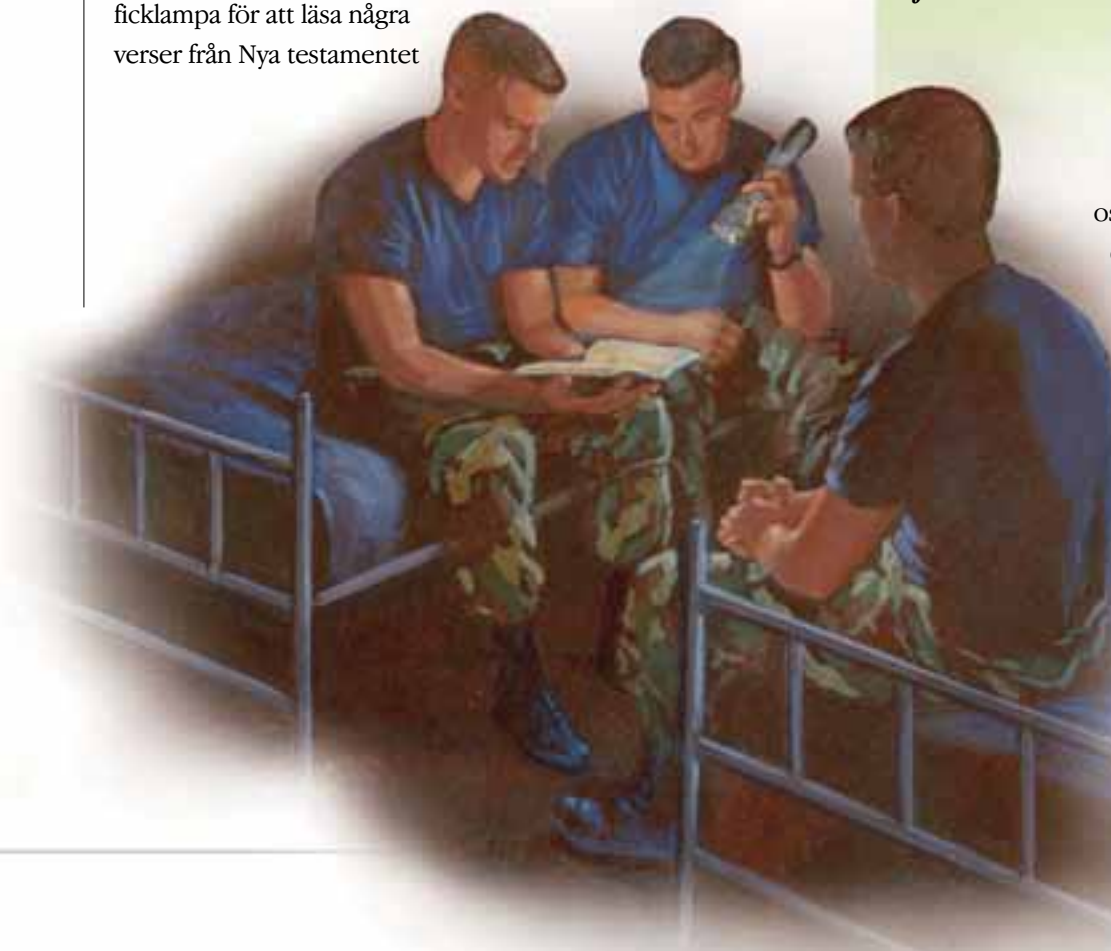
När han strax därefter bad med vår grupp uttryckte han tacksamhet

för att hans böner för hans familj hade blivit besvarade. Dessutom sade han att han hade blivit stärkt, vilket gav honom självförtroende att fortsätta med grundutbildningen.

Kvällen innan vi gav oss iväg till vår teknikutbildning förklarade samma flygare att innan han kom till grundutbildningen hade han inte fått mycket undervisning om Gud och trodde inte på honom. Men efter att läst i skrifterna med oss och sett det exempel som de andra flygarna visade genom att be, hade han börjat utveckla tro. Han anförtrorde att den första bön han uttalat inför gruppen var den första bön som han någonsin uttalat.

Som jag hade hoppats gjorde våra bönemöten att vår grupp blev enig. Men de gjorde mer än så: De stärkte oss som enskilda och hjälpte oss att vända oss till vår himmelske Fader. ■

Efter taptot och när ljuset hade släckts använde vi en ficklampa för att läsa några verser i Nya testamentet som tog upp de problem vi ställdes inför.

Inspirerad av Herren

Jag skulle vilja bära mitt vittnesbörd om att artiklarna i *Liabona* är inspirerade av Herren, vilket är orsaken till att den vittnar, förändrar åsikter och omvänder människor — till och med medlemmar i kyrkan.

Jag har för vana att
läsa *Liabona*
varje dag

när jag vaknar. När jag sätter mig ner och läser undrar jag när jag ska börja gråta. Anden är mycket stark när jag läser och Herren vittnar om att artiklarna är sanna.
Evaldo Gomes de Almeida, Brasilien

Små handlingar leder till omvändelse

Den 1 december 2002 gick jag in i en bokhandel och köpte en Mormons bok. En broschyr om frälsningsplanen hade lagts inuti den. På broschyren stod det: "Systrarna Burgey och Sorensen" och deras telefonnummer. I juli 2003 ringde jag detta nummer.

Sommaren 2004 hade jag fått missionsdiskussionerna från äldste Swensen, Vernon och Gregory. Slutligen, den 28 augusti 2006, döptes jag. I septembernumret 2006 av

Liabona läste jag artikeln "Framtida skörd" av Rian W Jones, vilken påminde mig om de små handlingar som ledde fram till mitt dop och min konfirmation.

Nicolai Penchikov, Ryssland

Enastående jämförelser

Jag är mycket tacksam för *Liabona* på portugisiska. Den har alltid ett budskap som är ämnat särskilt för mig. Jag tyckte särskilt om äldste Dieter F Uchtdorfs budskap, "Som på örnvingar", i julinumret 2006. Jag studerar fysik och tyckte att jämförelserna som han gjorde mellan aerodynamik och evangeliets principer var enastående.

ende. Det stycke som beskriver den Helige Anden som "vinden under era vingar" rörde särskilt vid mitt hjärta.

Lucimara Moraes, Brasilien

Artiklarna ger styrka

En dag när jag behövde fatta ett svårt beslut var jag så förvirrad att jag inte visste vad jag skulle känna eller tänka. Jag knäböjde och bad desperat till min himmelske Fader när tanken kom till mig att jag skulle läsa *Liabona*. Först hade jag svårt att läsa men efter

ett tag märkte jag att Anden var med mig. Artiklarna stärkte min tro. Särskilt äldste H Ross Workman (se julinumret 2006) gav mig ny kraft att hålla fast vid mitt beslut.

Ingelore Pensborn, Tyskland

Blygsam inspiration

Jag skriver för att tacka er för artikeln "Passande klädsel har betydelse" i juninumret 2006. Jag älskade artikeln och den hjälpte mig så mycket. Jag stod inför ett dilemma eftersom skolavslutningen närmade sig och jag inte visste vad jag skulle ha på mig på dansen. När jag gav mig ut för att shoppa kunde jag inte finna något som var lämpligt för tillfället och som dessutom var passande. Jag tillbringade dagen med att fundera över vad jag skulle ha på mig och jag tänkte till och med att jag skulle stanna hemma eftersom jag annars skulle behöva kompromissa med mina normer och bära en av de klänningar jag hade sett medan jag shoppade. Men när jag läste "Passande klädsel har betydelse" visste jag att det inte var meningen att jag skulle sänka mina normer och att jag skulle respektera min kropp, mitt tempel.

Jag bestämde mig slutligen för att bära någonting vackert som var förenligt med mina principer och som jag kände skulle vara bra att bära inför min himmelske Fader och min Frälsare. Det bästa är att det slutade med att min mor sydde mig en klänning alldeles själv och med all kärlek i världen. Jag älskar min himmelske Fader och Jesus Kristus och jag tänker aldrig sänka mina normer för att vara som alla andra.

Stephanie Magaña Talavera, Mexico

Lilla stjärnan

FÖLJA EN PROFET

PRESIDENT GORDON B HINCKLEY

Ar 1915 bad president Joseph F Smith kyrkans medlemmar att ha familjens hemafton. Min pappa sade att vi skulle ha det, att vi skulle värma upp vardagsrummet i vilket mammas stora piano stod och göra vad kyrkans president bett oss göra.

Vi var usla aktörer som barn. Vi kunde göra allt möjligt tillsammans medan vi lekte, men att be någon av oss att sjunga solo inför de andra var som att be en glass att inte smälta på köksspisen. I början brukade vi skratta och göra oss lustiga över varandras framträdanden. Men våra föräldrar var ihärdiga. Vi sjöng tillsammans. Vi bad tillsammans. Vi lyssnade stillsamt medan mamma läste berättelser ur Bibeln och Mormons bok. Pappa återgav berättelser ur minnet.

Ur dessa små enkla möten, som hölls i vardagsrummet i vårt gamla hem, uppstod någonting obeskrivligt och underbart. Vår kärlek till våra föräldrar stärktes. Vår kärlek

till våra syskon växte. Vår kärlek till Herren ökade. Uppskattning för det enkla och goda växte fram i våra hjärtan. Dessa underbara ting förverkligades eftersom våra föräldrar följde rådet från kyrkans president. ●

Ur ett tal under generalkonferensen i april 1993.

NÅGOT ATT TÄNKA PÅ

- 1. Varför började familjen Hinckley att hålla hemafton? Är det någonting som du bör göra av samma anledning?**
- 2. Har du känt dig förlägen inför att göra sådant som du inte är så bra på? Vad kan du lära dig av president Hinckleys erfarenhet?**
- 3. Vilka välsignelser fick familjen Hinckley ta emot genom att följa profetens råd? Hur blir din familj välsignad av att följa profeten idag?**
- 4. Finns det något som du vill begrundat i denna berättelse? Om så är fallet, berätta om det för din familj så att de också kan begrundat det.**

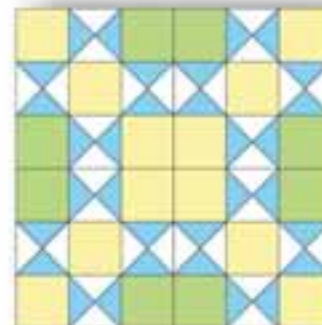
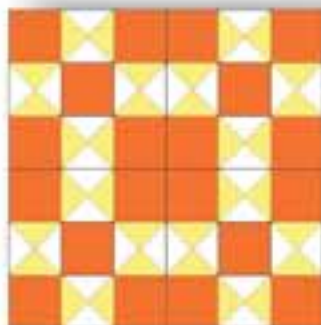
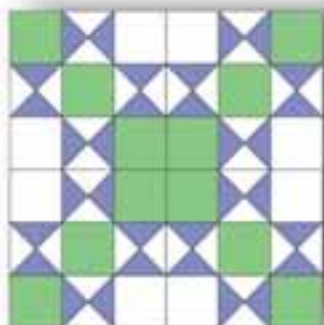

**President Hinckley
erinrar sig vad
som hände när hans
far och mor följde
rådet från en
levande profet.**

Trosartiklarna 1:1		L&F 42:17			3 Nephi 28:11
	Lukas 3:22			1 Nephi 12:7	
4 Nephi 1:1		Moroni 6:9			Moroni 10:4–5
Alma 5:45–46			Romarbrevet 15:13		Apostlagärningarna 1:2
	Johannes 14:26			2 Nephi 31:17	
L&F 8:2					L&F 20:26–27

Observera: Om du inte vill klippa bort sidor från tidningen kan aktiviteten kopieras, kalkeras eller skrivas ut från Internet på www.lds.org. För engelska, klicka på "Gospel Library". För andra språk, klicka på "Languages".

Lyssna till den stilla, milda rösten

”Ty se, Hugsvalaren vet allt och vittnar om Fadern och Sonen.” (L&F 42:17)

ELIZABETH RICKS

Vad är viktigt att veta? Vi behöver veta hur man knyter sina skor. Vi behöver veta hur man skriver sitt namn.

Det finns något som är viktigare än allt annat. Vi finner det i Johannes 17:3. Johannes upptecknar de ord som Jesus uttalade till sin Fader, vår himmelske Fader: ”Detta är evigt liv att de känner dig, den ende sanne Guden, och den som du har sänt, Jesus Kristus.” Att känna vår himmelske Fader och hans Son, Jesus Kristus, är den viktigaste kunskap som du någonsin kommer att få. Denna kunskap kallas för ett vittnesbörd.

Hur tar vi reda på saker och ting? Vi är välsignade med två föräldrapar — jordiska föräldrar och himmelska föräldrar. När du behöver veta hur man till exempel knyter skorna kan dina jordiska föräldrar hjälpa dig. De kan också använda ordböcker, uppslagsböcker och skrifterna för att besvara dina frågor.

För att få ett vittnesbörd om det som är andligt kan du fråga din himmelske Fader. Han använder vanligtvis den tredje medlemmen i gudomen — den Helige Anden — för att svara dig. Den Helige Anden vittnar om Fadern och Sonen. Genom sin stilla, milda röst kan den Helige Anden vittna för dig om att Jesus är Guds Son. Han kan vittna för dig om att Joseph Smith återställde evangeliet och att vi har en profet idag. I Mormons bok talar Moroni om för oss att vi genom den Helige Andens kraft kan lära känna *all* sanning. (Se Moroni 10:5.)

När du lyssnar till den stilla, milda rösten kan du få ett vittnesbörd. Din tro på Jesus Kristus växer när du lyssnar till den Helige Anden.

Aktivitet

En filt eller ett täcke kan få din kropp att känna sig varm, liksom den Helige Anden kan ge dig en känsla av värme och frid. Lär dig mer om den Helige Anden genom att slå upp var och en av skriftställe hänvisningarna på täcket. Du vill kanske stryka under *Hjälparen*, *Hugsvalaren*, *den Helige Anden* eller *den helige Ande* i dina skrifter. Färglägg sedan lapptäcket. Sätt upp bilden i närheten av din säng för att påminna dig om att den Helige Anden kan hjälpa dig och att din tro växer när du lyssnar till hans maningar.

Förslag till samlingsstunden

1. Ta reda på hur Alma fick ett vittnesbörd, lägg särskilt märke till Alma 5:45–46. Visa att Alma behövde fasta och be för att få ett vittnesbörd genom den Helige Andens gåva. Hjälp barnen memorera Läran och förbunden 42:17. Be dem slå upp skriftstället och namnge gudomens medlemmar. Förklara att ”Hugsvalaren” är ett annat namn för den Helige Anden. Dela upp Primär i tre grupper. Låt en grupp stå upp och säga ”Hugsvalaren”, en annan ”Fadern” och den sista ”Sonen”. Upprep och lägg till några ord varje gång. Ett sätt att bära vittnesbörd är genom att sjunga. Låt barnen sjunga en sång om vittnesbörd.

2. Skriv ordet Inbjudan på framsidan av ett stort kort före Primär. Låt barnen räcka upp handen om de tycker om att få inbjudningar. Öppna kortet med följande budskap: ”Jag inbjuder den Helige Andens maningar när jag ...” Fråga barnen hur de kan inbjuda den Helige Andens maningar för att få hjälp. Inuti kortet skriver du upp sådana förslag som att be, läsa skrifterna, hålla buden och följa de levande profeterna. Ge varje barn ett kort som de kan vika till en inbjudan. Låt dem skriva av orden ”Jag inbjuder den Helige Anden när jag ...” på framsidan av kortet. Låt dem skriva upp de förslag inuti kortet som ni har talat om och förslag som de själva kommer med. ●

FRÅN PRESIDENT SPENCER W KIMBALLS LIV

Vara en ledare

Som ung pojke såg Spencer hur andra pojkar i hans ålder stal vattenmeloner från grannarnas fält eller krossade dem så att de skulle ruttna och därefter sprang iväg.

Jag slår vad om att du inte vågar göra det, Spencer.

Jag tycker inte att det är roligt. Det är bara elakt.

Ni kan fråga vilken bonde som helst i Thatcher och ni får all melon som magen tål.

Jag vill inte vara med.

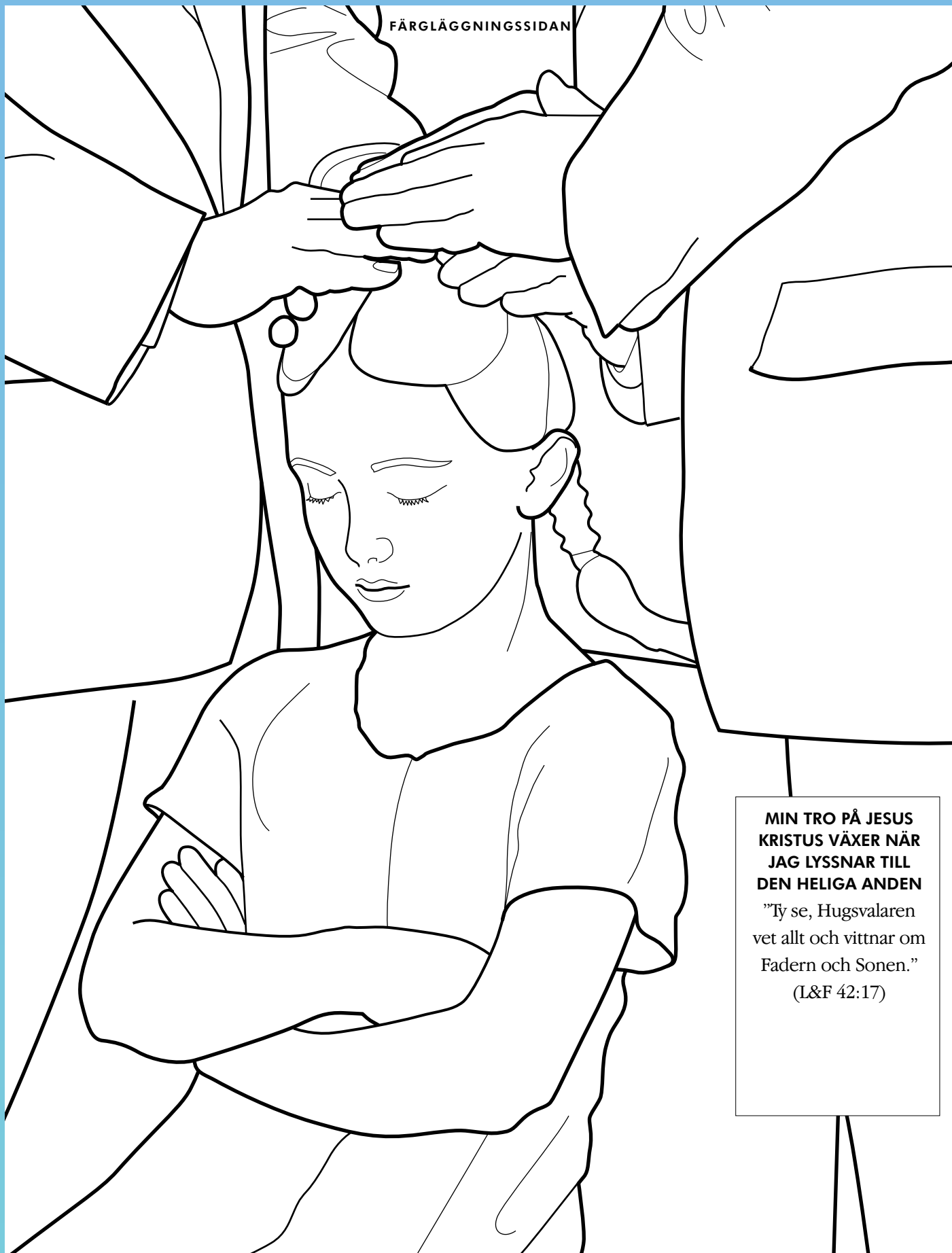
När Spencer var diakon ingick det i hans plikter att samla in fasteoffer, vilket på den tiden ofta utgjordes av frukt, mjöl och grönsaker. Hans far lånade honom häst och vagn och Spencer tog uppgiften på stort allvar.

Den andre pojken har inte kommit. Arbetet måste ändå göras.

Jag får göra det ensam helt enkelt.

Spencer blev senare sekreterare och därefter president för sitt diakonkvorum.

**MIN TRO PÅ JESUS
KRISTUS VÄXER NÄR
JAG LYSSNAR TILL
DEN HELIGA ANDEN**

”Ty se, Hugsvalaren
vet allt och vittnar om
Fadern och Sonen.”
(L&F 42:17)

Vad bör jag tänka på när jag tar sakramentet?

★ Vi kan minnas Frälsarens förjordska liv och allt som vi vet att han har gjort som den store Jehova, himmelens och jordens Skapare och allting som i dem är.

★ Vi kan minnas Kristi underverk och hans lärdomar, hans helbrägdagörelser och hans hjälp, hans medkänsla och hans ständiga vänlighet.

★ En del dagar har vi orsak att minnas att han blev illa och orättvist behandlad, och hur han förkastades.

★ Vi skulle kunna minnas att trots den allvarliga mission Frälsaren givits fann han glädje i att leva, han trivdes bland människor och bad sina lärjungar att vara vid gott mod.

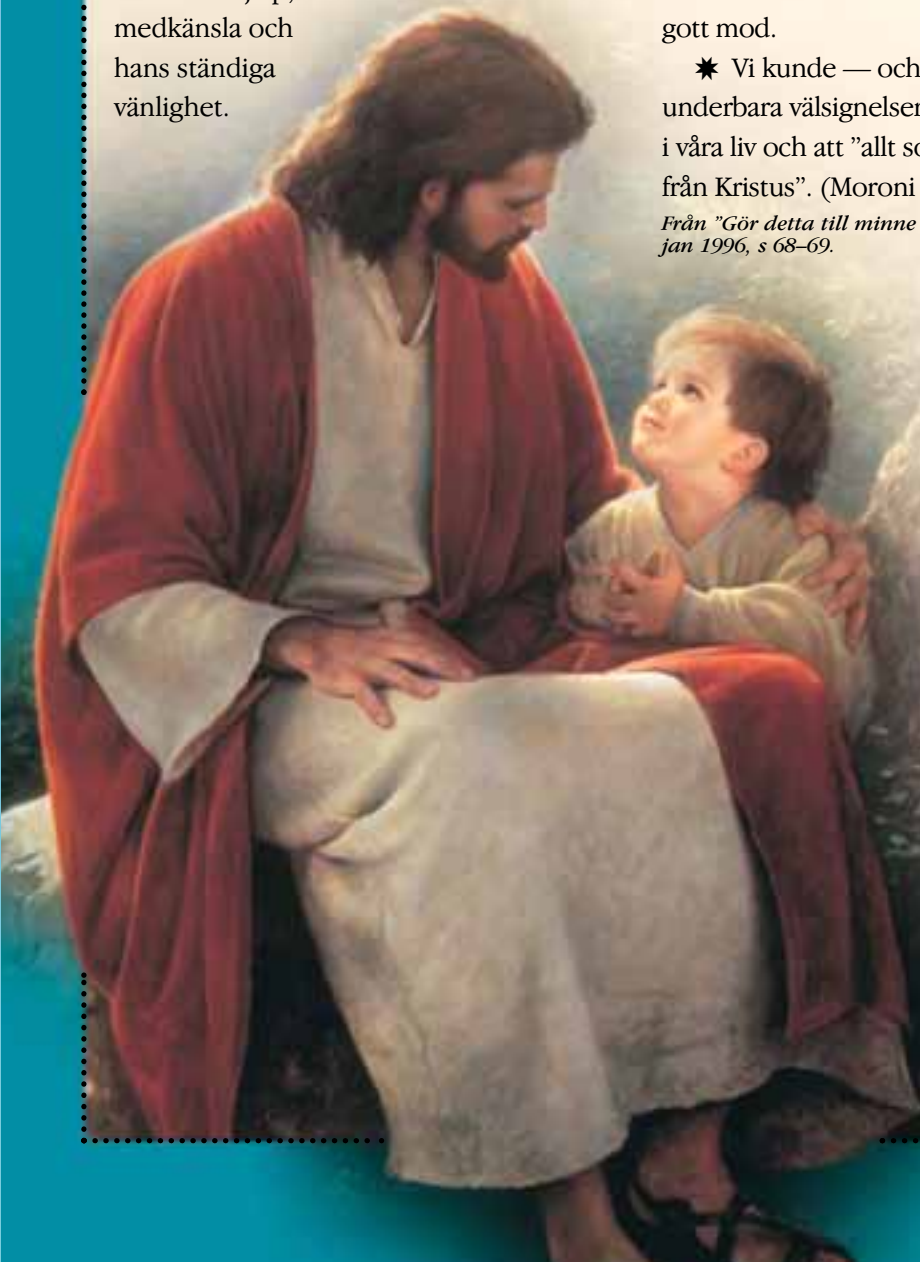
★ Vi kunde — och borde — minnas de underbara välsignelser som kommit till oss i våra liv och att "allt som är gott kommer från Kristus". (Moroni 7:24) ●

Från "Gör detta till minne av mig", Nordstjärnan, jan 1996, s 68–69.

*Äldste Jeffrey R
Holland i de tolv
apostlarnas kvorum
återger några av
sina tankar om
detta ämne.*

I HANS LJUS, AV GREG OLSEN;
FOTOGRAFI AV SAKRAMENTET,
MATTHEW REIER

En VARNANDE röst

"Rör inte vid något orent." (Jes 52:11)

TERRY REED

Baserad på en sann berättelse

Svettdroppar rann nerför Tads ansikte då han släpade gräsklipparens gräsfångare genom porten in i gränden. Allt Tad kunde tänka på var ett glas kallt vatten denna heta lördag. När han öppnade soptunnan för att slänga gräset såg han en tidning som låg längst ner.

Tad sträckte sig ner för att plocka upp den och när han tog upp den vidrörde han den heta metallkanten på soptunnan. Aj! Han rätade på ryggen och tittade på tidningen i sin hand. På omslaget syntes en leende kvinna i vågad klädsel.

Tad kom ihåg hur hans pappa varnat honom för tidningar med sådana bilder. Någon måste ha slängt tidningen i soptunnan medan han eller hon gick genom gränden.

"Tad, vill du ha någonting att dricka?" ropade mamma från den bakre verandan.

Tads hjärta slog plötsligt snabbare. Han visste att han borde slänga tillbaka tidningen i soptunnan men han var inte beredd att släppa den.

"Jag är strax tillbaka, mamma", ropade Tad tillbaka. Han rullade snabbt ihop tidningen, stoppade in den i sina jeans och drog tröjan över den. Han slängde gräsfallet och gick tillbaka in genom porten. Mamma gav honom ett glas saft.

"Tack, mamma", sade han.

"Tack för att *du* klippte gräsmattan", svarade mamma. "Du behöver komma in nu. Ditt ansikte är rödflammigt av hetta." Hon vände sig om och gick tillbaka in i huset.

Tad visste att hans ansikte troligen var rött av rädsla för att bli avslöjad. När han ställde ner sitt tomma glas i köket kom pappa plötsligt in. Tad ryckte till.

"Hej, Tad! Är du klar med gräsmattan?" frågade pappa. "Japp!"

Jag skulle behöva din hjälp med att laga bilen just nu", sade pappa. "Går det bra?"

"Visst", sade Tad. "Jag kommer strax."

"Tack", sade pappa och gick ut genom dörren.

"Puh! Det var nära ögat", tänkte Tad. Han skyndade sig till sitt sovrum och stängde dörren bakom sig. Han tog fram tidningen. Hans händer skakade när han letade efter en plats att gömma den på. Tad delade sovrum med sin lillebror Alex, och han ville inte att han skulle hitta tidningen. Tad drog fram en stol till garderoben. Han ställde sig på den och tittade på den högsta hyllan och upptäckte ett tomt kartongrör som brukade användas till hans teleskop. Han stack in tidningen i röret och föste in den längst bak på hyllan. En känsla började gnaga i honom att om han behövde smussla så gjorde han någonting som han inte borde. Tad viftade undan känslan och gick ut för att hjälpa pappa.

Resten av dagen var han så upptagen att han var

tvungen att strunta i tidningen. Han kände sig både frustrerad och besviken. På söndagen då han gjorde sig redo för kyrkan kände han sig alltmer illa till mods. Han hade en mörk känsla inom sig som han inte kunde bli av med.

"Varför behöll jag den?" tänkte han. "Varför lämnade jag den inte bara där den var?"

I Primär talade Tads klass om att välja det rätta och, för pojkar, att förbereda sig för prästadömet. Tad var försjunken i djupa tankar på vägen hem. Han bestämde sig för att han skulle bränna tidningen efter skolan på måndagen. Han mådde genast bättre.

När Tad kom hem från skolan på måndagen rusade han till sitt rum. "Ju snabbare jag får det gjort, desto bättre!" tänkte han. Men när han kom runt hörnet snubblade han nästan över en trave böcker på golvet. En stark, färsk doft av färg fångade hans uppmärksamhet.

Tad kikade in i sitt rum och såg mamma sitta på sängen. Måleriutrustning fanns utspridd över en stor duk på golvet. När mamma tittade upp på Tad visste han att hon hade sett den dåliga tidningen.

Tads hjärta slog plötsligt snabbare. "Vad gör du i mitt rum?" frågade han.

"Jag ville börja måla det, och jag hade en stark känsla av att jag först skulle börja i garderoben", sade mamma. Hon gjorde tecken åt Tad att sätta sig bredvid henne. Hon lade sin arm runt honom men sade ingenting under några sekunder. "Den Helige Anden ville att jag skulle finna vad du hade gömt i din garderob."

Tad hängde med huvudet. Han var rädd för vad hans mamma måste tänka om honom. Tårar välldes upp i hans ögon.

"Var fick du den ifrån?" frågade mamma strängt.

"Den låg i soptunnan i gränden", sade han. "På lördagseftermiddagen."

"Tittade du i den?"

"Nej, mamma, det gjorde jag inte."

På söndagen *kändes* det bara inte rätt att göra det. Jag bestämde mig för att bränna den efter skolan idag."

"O, Tad, jag är så glad att höra det!" Mamma drog

"Den Helige Anden skyddar er från att bli bedragna, men för att den underbara välsignelsen ska bli verklighet, måste vi alltid göra det som behövs för att behålla den Anden."

Äldste Dallin H Oaks i de tolv apostlarnas kvorum, "Låt ingen bedra er", *Liahona*, nov 2004, s 46.

honom till sig i en häftig kram. "Jag har varit så orolig för dig hela dagen. Vår himmelske Fader var också orolig för dig. Han ville inte att du skulle titta på den där pornografin eftersom den skulle ha gett dig dåliga bilder i ditt sinne."

"Förlåt, mamma", sade Tad. Han skämdes verkligen.

"Jag ser att du är ledsen för det, Tad. Jag har funderat hela dagen över den Helige Andens underbara gåva och den varnande röst som han kan vara."

Tad var glad att hans mor hade lyssnat. Han beslutade sig för att nästa gång skulle också *han* lyssna.

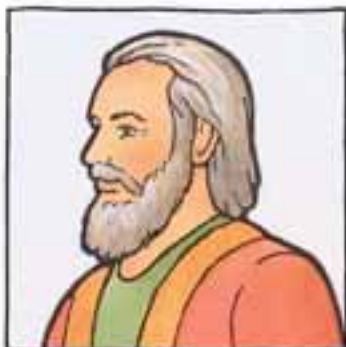
Den kvällen när Tad knäböjde vid sin säng kunde man fortfarande känna lukten av målarfärgen. Han såg hur bra gardero-ben såg ut utan reporna, fläckarna och fingeravtrycken. Även om den smutsiga tidningen bara

varit i hans garderob under ett veckoslut hade dessa två dagar känts som de längsta, otäckaste dagarna i hans liv. När Tad började be visste han att det första han skulle tacka sin himmelske Fader för var hans mamma. ●

1. Överbefälhavare Moroni

2. Petrus

3. Joseph Smith

A. Liahona

(1 Nephi 16:10; Alma 37:38)

C. Fisknät

(Matt 4:18–19)

D. De tio budorden

(2 Mos 20)

5. Lehi

Hjältar i skrifterna

ARIE VAN DE GRAAFF

Kan du para ihop varje hjälte i skrifterna med rätt föremål? Slå upp skriftställena om du behöver hjälp.

B. Guldplåtar

(JS skrifter 2:51–54, 59)

4. David

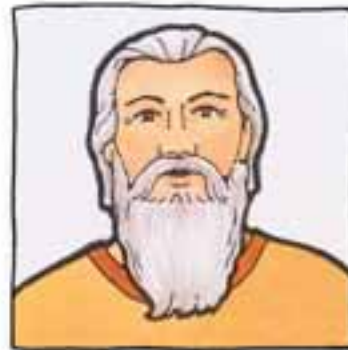
E. Slunga

(1 Sam 17)

F. Frihetssymbol

(Alma 46:11–13)

6. Mose

Hoppa hopprep och skriva dagbok

NICOLE ANTÚNEZ FRÅN SANTIAGO I CHILE

ADAM C OLSON

Kyrkans tidningar

Nicole Antúñez älskar att hoppa hopprep. Hon hoppar där hon står eller medan hon skuttar omkring eller till och med när hon springer ner för trottoaren med det långa mörka håret fladdrande bakom sig.

För inte så länge sedan lärde sig Nicole ett nytt trick medan hon hoppade. Det var någonting som hon hade arbetat på i dagar. Hon tyckte att det var så spännande att slutligen ha kommit på det att hon skrev om det i sin dagbok så fort som hon kunde.

Orsaken är att Nicole älskar att skriva i sin dagbok, till och med ännu mer än hon älskar att hoppa hopprep.

Varför skriva?

"Hon skriver om allting som händer henne", säger hennes mamma som sneglar över Nicoles skuldra då åttaåringen skriver i sina lilla dagbok med det färgglada omslaget. Nicole slår igen boken och rynkar pannan. Hennes mamma skrattar.

Nicole låter inte många läsa hennes dagbok. "Jag låter inte någon läsa i den om jag inte får välja vad de ska läsa", säger hon. Inte ens hennes bästa vän från kyrkan

och hopprepsskamrat, Claudia, har läst hennes dagbok.

Vad skriver hon som är så speciellt?

Igår, säger Nicole, skrev hon om ett poolparty hon var med på. Idag ska hon skriva om hur det var i kyrkan. Och jag pratade med någon från tidningen *Liabona*", tillägger hon.

Det är möjligt att hon skriver om det i sin dagbok också.

Varför är då Nicoles dagbok så viktig för henne?

"Jag vill inte glömma bort det som var bra när jag blir äldre", förklarar Nicole. Och när hon glömmer, vilket vi alla gör, hoppas Nicole att genom att läsa i sin dagbok "när jag blir äldre, att jag då ska kunna lära mig saker om mig själv som jag hade glömt bort".

Det är vad en dagbok kan göra för en. Men det är inte allt den kan göra.

En personlig skatt

Nicoles mor uppmuntrar Nicole i hennes dagboks-skrivande. När syster Igor var ung skrev hon också

Vad skriver Nicole
om i sin dagbok?
En åttaåring kan
ha mycket att säga.

Var skriver Nicole Antúnez i sin dagbok? Utanför familjens lilla hus i den stora staden Santiago i Chile.

JORDKLOT AV MOUNTAIN HIGH MAPS,
© 1993 DIGITAL WISDOM, INC.

dagbok. Olyckligtvis tappade hon bort den när hon flyttade till Santiago och gifte sig.

”Jag var verkligen ledsen över att förlora den”, säger syster Igor. ”Den var mitt liv, allting som hade hänt mig. Den var en ovärderlig personlig skatt.”

Så när Nicoles äldre bror Boris föddes började syster Igor om igen. Hon skrev vad hon tänkte och kände när först Boris och sedan Nicole föddes.

Nu tycker Boris och Nicole om att läsa om sin mamma. ”Det hjälper mig att förstå vad min mamma varit med om”, säger Nicole. Hon hoppas att hennes egna barn ska få kunskap om henne på samma sätt.

Vad skriver man?

Nicole, som följer i sin mors fotspår, har skrivit i sin dagbok nästan varje dag sedan hon fick den som en del av ett skolprojekt. Hon skriver i den varje gång hon känner att hon har någonting som hon vill säga. Det spelar ingen roll om det är dag eller natt när hon har någonting att skriva.

Men det spelar roll var hon skriver.

Hennes favoritplats att skriva på är utomhus där det inte finns någon som kan störa henne. På det sättet kan hon fundera över vad hon skriver — och hon behöver inte oroa sig över att människor ska kika över hennes axel.

Vad hon skriver kan skilja sig från dag till dag. Hon skriver om människor som hon känner eller platser hon varit på. Hon skriver om älsklingsmat och särskilda vänner. Och hon skriver om sådant som hon har lärt sig, som hennes nya rephoppningstrick.

Hon skriver när hon är glad, och hon skriver när hon är ledsen.

”Jag tycker särskilt mycket om att gå tillbaks och läsa om det som hänt mig som var roligt”, säger hon.

Nicole, som nyligen fyllde åtta år och blev döpt och konfirmerad, skriver också om sådant som betyder mycket för henne. ”När jag döptes och konfirmerades skrev jag om hur jag kände den Helige Anden”, säger hon. Hon vet att det är viktigt att komma ihåg sådana saker senare för att stärka sitt vittnesbörd när svåra tider kommer.

Redan nu går hon tillbaka och läser vad hon har skrivit. ”Det finns en sida som jag tycker mycket om att läsa”, säger hon med ett litet leende. ”Men jag kan inte berätta om den för dig.” ●

Börja skriva nu

När Spencer W. Kimball (1895–1985) kallades till kyrkans president 1973 omfattade hans dagbok 33 band. Han uppmuntrade kyrkans medlemmar att föra dagbok och lärde att Frälsaren vill att medlemmarna ska skriva i sina dagböcker.

Här är några av president Kimballs förslag på vad man kan skriva om:

- Vänskap
- Ditt vittnesbörd
- Uppnådda resultat
- Välsignelser du fått

- Saker du gör, säger eller tänker
- Saker som gör dig glad
- Saker som du tycker om hos dig själv
- Upplevelser med den Helige Anden
- Utmaningar och hur man handskas med dem

”När våra efterkommande läser om de erfarenheter vi har haft i livet kommer de också att lära känna och älska oss. Och den härliga dag då våra familjer är tillsammans i evigheterna känner vi redan varandra.”

Från ”President Kimball Speaks Out on Personal Journals”, Ensign, dec 1980, s 61.

Tabitha, stå upp! av Sandy Freckleton Gagon

"I Joppe fanns en lärjunge som hette Tabitha ... Hon gjorde många goda gärningar och gav rikligt åt de fattiga. Men under de dagarna blev hon sjuk och dog ... Men Petrus ... föll på knä och bad ... och sade: 'Tabitha, stå upp!' Då öppnade hon ögonen, och när hon fick se Petrus satte hon sig upp. Han räckte henne handen och hjälpte henne upp." (Apg 9:36-37, 40-41)

Vi har alla varit ensamstående, är nu ensamstående eller kan någon gång i framtiden bli ensamstående. Att vara ensamstående i kyrkan är alltså inte något ovanligt ... Vi vill att alla ska känna att de tillhör kyrkan på det sätt som Paulus beskriver till efesierna: 'Alltså är ni inte längre gäster och främlingar utan medborgare tillsammans med de beliga och tillhör Guds familj.' (Ef 2:19) Vi tillhör inte bara Herrens kyrka utan också varandra." Se James E Faust, "Alla ensamstående ska känna sig välkomna", s 2.